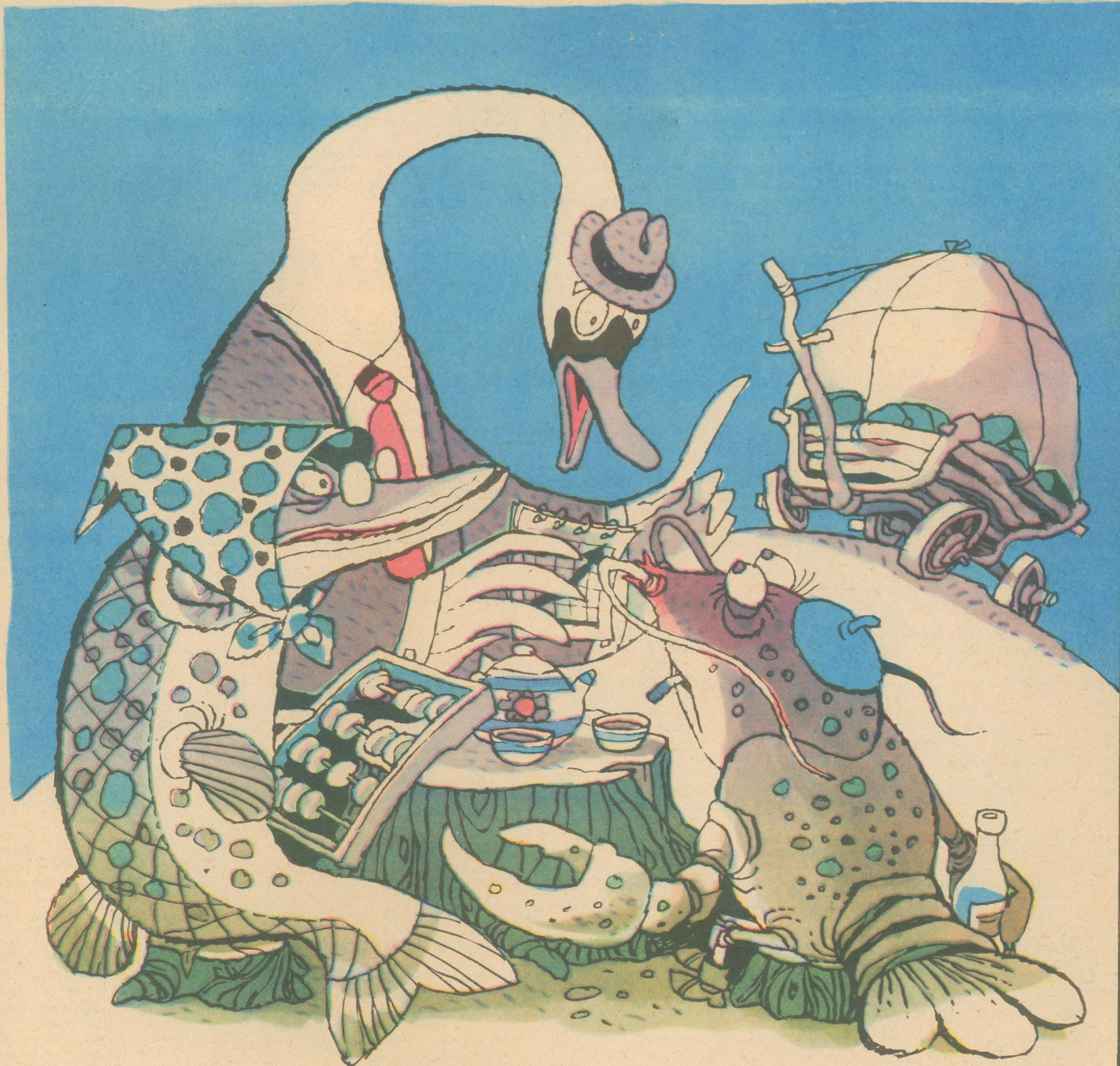

ISSN
0132-4462
1988 Листопад № 21

Перець

Мал. В. ШИРЯЄВА

— На порядку денному у нас одне питання: як нам перейти на госпрозрахунок?

Зі святом Жовтня, друже мій читачу,
Вітаю щиро, як було не раз,
Але при цьому ще й таке відзначу:
Це свято — обновилося для нас!

Я ось що маю, дорогий, на оці:
І ми, і зміна юна та мала —
Всі знали: у сімнадцятому році
Жовтнева революція була,

А ми при ній — уже неначе збоку,
Сказати би, спадкоємці вже її,
І, вдячність відчуючи глибоку,
Лиш пожинаєм щедрі врожаї...

Та ось по Жовтню стали ми звиряти
Усі свої слова, усі діла
(Бо вже навчилися гарно святкувати,
Та з цього користь — начебто мала).

СЛОВО ПРО ОНОВЛЕННЯ

(Мовлене од серця Перця
до читача)

Поглянули тверезими очима,
Як і диктує невблаганний час,
Які у нас набутки за плечима,
Що — перед нами, що — навколо нас,

І рушили у нелегку дорогу
За часом проминулим навздогін,
Аби, догнавши, йти із ним у ногу.
І вже таки дійшли до перемін.

Сказати би, діалектика природи.
Глянь, як воно складається в житті:
З оджею — ще одстаєм од моди,
Зате уже виходять з моди ті,

Що узяли були собі за моду —
Аби лише нагода! — на весь рот
Глаголити від імені народу,
Хоч їх і не просив про це народ...

Пора Весни!.. Хоча тепер і осінь —
Над нами сонце сяє молоде,
Бо: не була, як думали ми досі,
А й нині революція — і де!

Щоб кожен, як, урешті, і годиться,
Міг з гордістю сказати накінець:
— Я не якась людиноодинаця,
Я на Землі — Хазяїн і Творець!

*В Росії соціалізм справжній,
а не видуманий соціалістами,
прийшов до влади. Уже самого
цього досить для того, щоб все-
лити страх у серця правлячих
класів у всьому «цивілізованому»
світі. Але в нинішньому
становищі їх страх подвійно
обгрунтований, бо лєнінські
«узурпатори» прийшли для
того, щоб чесно здійснити гасла
російської революції.*

«Колл» — тижневик Бри-
танської соціалістичної
партії від 29 (16) листопа-
да 1917 р.

Ведучи цю мову, не обмежимося
тільки цитатою, яка за епіграф нам
послужила — будемо саме на цитати
налягати. Але — іншого гатунку. Бо
й сьогодні, коли минає 71-й рік нашої
революції, не завадить глянути, в якій
подобі виводила її перед людські очі
західна преса буржуазна та іже з нею.

Перелякані, що можуть втратити
союзника, чи не першими заворохоби-
лися на туманному Альбіоні. Подава-
лося ж це під соусом уболівання за
долю Росії, яку більшовицькі «узурпа-
тори» не тільки ввергли в хаос та
анархію, а й ладнаються «знищити...
як велику державу і віддати її в
рабство Німеччині», як уже 8 грудня
(26 жовтня) писала лондонська «Мор-
нінг пост». Там же писалось: «Прибіч-
ники Леніна узурпували владу в Пет-
рограді, але вони не довели, що
представляють усю Росію, і дуже
сумнівно, що вони зуміють утримати-
ся при владі. Незалежно від того,
впадуть вони чи ні — це одверті воро-
ги Антанти і явні друзі Німеччини.
Тому з ними у нас не може бути
жодних стосунків.

Союзним державам залишається
тільки якимось способом добратися до
сердець самих російських людей і тих
елементів у Росії, які вірні справі
союзників».

До «елементів» добиралися потаєм-
но — щоб організувати з ними змо-
ви проти Радянської влади; до сердець
«самих російських людей» добирали-
ся відкрито — кулями та багнетами.

Але це — трохи пізніше. А поки що
й у Франції прозріли та побачили, що
«фактично Росією править потолок із
передмість, покидьки суспільства ве-
ликих міст». (Паризька «Ілюстра-
сьон» від 2 лютого 1918 р.) І теж
заворохобилися. Військовий кореспон-
дент Г. Домерг, наприклад, не забув-
ши спочатку слюзу співчуття кула-
ком утерти, тут же мужньо затряс
нам, закликаючи союзників звалити
на свої плечі справу порятунку здича-
вілої Росії, поки тієї почесної турботи
інші не встигли на себе повністю

перебрати. «Що станеться, — репету-
вав він, — із цим розшалілим наро-
дом? Що станеться з цією прекрасною
країною, яка стала жертвою беззакон-
ня? Зло величезне: воно таке ж вели-
чезне, як і охоплена ним територія. До
того ж воно проникло так глибоко, що
його доведеться випікати гарячим

спиртом. Що станеться, — репету-
вав він, — із цим розшалілим наро-
дом? Що станеться з цією прекрасною
країною, яка стала жертвою беззакон-
ня? Зло величезне: воно таке ж вели-
чезне, як і охоплена ним територія. До
того ж воно проникло так глибоко, що
його доведеться випікати гарячим

Засідання 12 лютого. Саймонс, коли-
шній настоятель методистської
єпископальної церкви в Петрограді,
так свідчить:

ЯК НАС МАЛЮВАЛИ ТА РЯТУВАЛИ

залізом. Саме це намагаються робити
німці. Але наш обов'язок — не допус-
тити, щоб турботу про це взяли на себе
вони. Йдеться про НАШІ інтереси
і НАШУ безпеку. Йдеться також про
нашу честь... Треба діяти якомога
скоріше, щоб вирвати цих нещасних,
цих заблудлих із-під впливу нашого
ворога, і знову підкорити їх, хочуть
вони цього чи ні, для порятунку як їх
самих, так і нас».

Рятувати треба було — просто
гвалт! Зокрема, і од «єврейської змо-
ви». Але — на тобі! — у газеті «Ма-
тен» від 24 липня 1919 р. повідом-
ляється: «В районі Могильова ра-
дянські власті наказом провели со-
ціалізацію польських і єврейських
дітей; їх офіційно реквізували і зібра-
ли в притулки, де приневолювали до
важкої праці. Коли в цьому районі
поширилась епідемія сапу, комісари
примусили маленьких невіλικів го-
дуватися м'ясом дохлої скотини. І тут
під приводом боротьби з епідемією
Могильовська рада наказала негайно
ж розстріляти всіх хворих дітей».

Це не в'язалося з вищезгаданою
«змовою», зате не суперечило головно-
му: більшовики і їхня революція —
витвір сатани...

Хоча й із запізненням (бо Англія,
Франція та Америка уже кинулися
такі нас, нещасних та заблудлих,
рятувати), але у США взялися освіті-
ти питання на дуже високому рівні —
щоб усім здалося було видно: що ж то
в Росії коїться; кого від чого і від кого
рятувати треба; кого та чого й інші
народи, як чорт ладану, бояться
мають. Рішенням американського се-
нату на початку 1919 р. була призна-
чена спеціальна комісія, у яку
ввійшли сенатори Овермен (голова),
Кінг, Уолкот, Нельсон, Стерлінг і
майор Юмс. У лютому-березні в примі-
щенні сенату США ішло «розсліду-
вання» з допитом свідків. Дуже скида-
лося на суд над Жовтневою ре-
волюцією. Звучали там і правдиві
голоси, але вуха сенаторів були в ін-

— Я багато разів переодягався
в одяг російського робітника і одягав
російську сорочку, що доходила май-
же до колін. Я натягав старий ка-
пелюх із опущеними крисами і одягав
нікелеві окуляри, так що моя сестра
казала, що я справді схожий на
більшовика. В такому уборі я виходив
із дому, штовхався серед людей і слу-
хав їхні розмови... На підставі спосте-
режень ми дійшли висновку, що
більшовицька революція була знач-
ною мірою зобов'язана своїм успіхом
терором...

Сенатор Кінг цікавиться, що той
може сказати про так звану вільну
любів, запроваджену більшовицьки-
ми декретами.

САЙМОНС. Їхню програму ви знай-
дете в Комуністичному маніфесті
Маркса й Енгельса. До нашого від'їзду
з Петрограда вони, якщо вірити звітам
газет, уже ввели досить визначені
положення, які регулюють так звану
соціалізацію жінок: кожна жінка від
18 до 45 років повинна з'явитися
в комісаріат, звідки вона, незалежно
від її бажання чи небажання, пере-
дається чоловікові, з яким і повинна
з тих пір жити...

КІНГ. Значить, просто кажучи,
більшовицькі червоноармійці і самці-
більшовики крадуть, гвалтують і роз-
бещують жінок скільки їм заманеться?

САЙМОНС. Звичайно, вони це ро-
блять.

Через два дні уже торговий комі-
сіонер Р. Сіммонс витіює — до-
мальноє картину:

— Найганебнішим фактом,
джентльмени, є націоналізація жінок.
У мене є в перекладі два документи, із
яких перший опублікований у офі-
ційному органі «Известия». В ньому
сказано таке: «...дівчина, що дійшла
18 літ і не вийшла заміж, зобов'язана
під страхом найсуворішої кари за-
реєструватися в бюро вільної любові
при комісаріаті пильності... Чоловіки

між 19 і 50 роками мають право
вибирати з числа зареєстрованих жі-
нок, навіть без згоди останніх, в інте-
ресах держави».

Високопоставлений свідок, колиш-
ній посол у Росії в дні Жовтня,
торговець зерном за фахом, Д. Френ-
сіс іще кілька густих мазків наляпує:
— Більшовики не заслуговують ви-
знання, не заслуговують навіть того,
щоб з ними велися дипломатичні
відносини... Вони вбивають кожного,
хто носить білий комірць, хто отри-
мав освіту або хто небільшовик. В ряді
губерній націоналізують жінок...
Я знаю, бо бачив це в офіційних
виданнях Радянського уряду...

Картина вимальовується така, що
далі уже нікуди: од більшовиків треба
рятувати усіх, хто тільки сам не
більшовик.

Правду кажучи, Д. Френсіс брався
за це, іще в Росії перебуваючи — як
один із учасників «змови трьох по-
слів». Задумувалося тоді підготувати
повстання в Москві та інших містах
і заарештувати Радянський уряд. До
не святої трійці іще входили: од
Франції — посол Ж. Нуланс, од Вели-
кобританії — Б. Локкарт. Останній
був першою скрипкою в тому тріо. Тож
цілком доречно буде і його отут
процитувати. На закінчення.

У виданій в 1933 р. книжці «Бри-
танський агент» Б. Локкарт пише:
«Важливо зрозуміти, що з самого
початку революція в Росії була ре-
волюцією народу... Крім того, ця
революція була революцією за землею,
за хліб, за мир...»

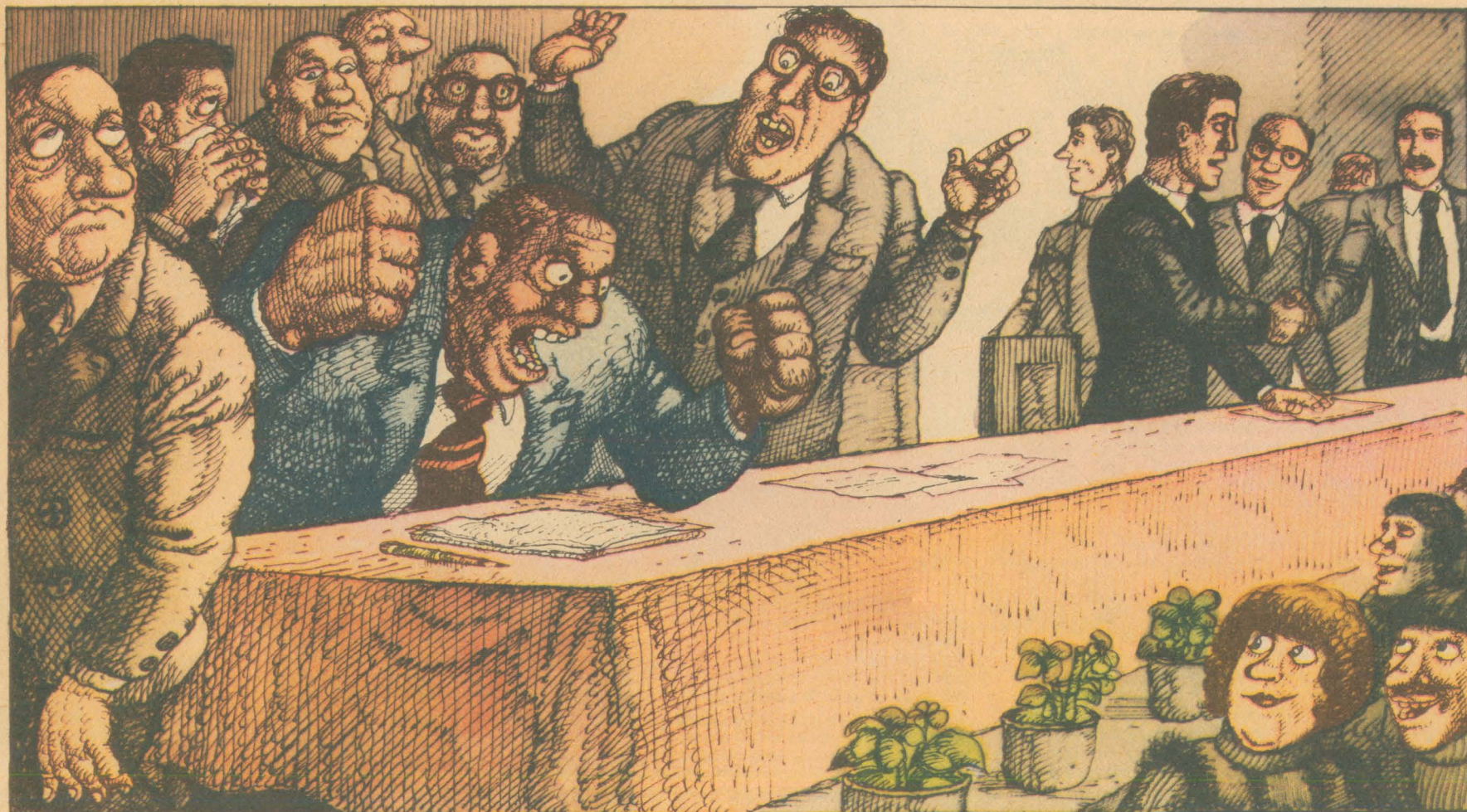
Стосовно до ситуації в Росії, це така
азбучна істина, що тільки скрутність
нашого власного становища на Заході
може виправдати дурість усіляких
наших планів, на зразок безглуздої
затії з висадкою експедиційного кор-
пусу в Архангельську. До цих дурнів
я зараховую й себе».

Багато хто тепер і на революцію
нашу, і на нас самих іншими, ніж
навіть іще кілька років тому, очима
дивиться. Але не перевелися й такі, що
не проти були б повчити нас, як жити
маємо; є й такі, що дуже хотіли
б і нині, як і 71 рік тому, образом
нашим людей страхати.

Що ж, Роберт Гамільтон Брюс Лок-
карт мав не тільки підстави, а й повне
право дурнем себе назвати. Називати
ж так когось ми права не маємо. Та
й правила гарного тону не дозволяють
цього зробити. Будемо просто сподіва-
тися, що й ті, хто ще й досі розуму не
набрався, теж порозумнішають.

А нам, як сказав поет, — своє ро-
бити. Для того, щоб (див. епіграф)
чесно здійснити гасла революції. Те-
пер це тільки од нас самих залежить.

Дм. МОЛЯКЕВИЧ.

— А казали, що голосуватимете за мене обома руками...
— Так голосування ж було таємним!

А ПОЧАТКУ нинішнього року Віталій Дмитрович Безносюк склав із себе повноваження начальника управління «Київплодоовочпром» і урочисто відбув в одну з соціалістичних країн, де погодився представляти інтереси всього Радянського Союзу на ниві експорту-імпорту овочів та фруктів.

Водночас слідчі органи склали з себе великий клопіт: закінчили розслідування й передали до суду кримінальну справу про розкрадання державних коштів в особливо крупних розмірах колишніми підлеглими Віталія Дмитровича — службовими та матеріально відповідальними особами з Мінського оптово-роздрібного плодоовочевого комбінату (ОРПК) м. Києва, комбінату, котрим до свого виходу на всекиївську орбіту — іще два з половиною роки тому — якраз у розпал злодійських акцій згаданих осіб — керував В. Д. Безносюк.

Це була третя справа, пов'язана із Мінським ОРПК. Фігуранти перших двох на той час уже відбували своє у буцегарні й у залі суду з'являлися як свідки — лише, на відміну од інших ста п'ятдесяти свідків, під конвоем.

І в той час, як Віталій Дмитрович Безносюк прилучався до міжнародних плодоовочевих проблем, його ім'я не раз звучало в суді у зв'язку із проблемами внутрішнього, переважно кримінального характеру, які вигулькували при аналізі діяльності і Мінського ОРПК, і «Київплодоовочпрому» в цілому...

І. Про те, як ніщо перетворювалось на гроші

Пізнього вересневого вечора, коли над Києвом мерехтіло голубе телевізійне сяйво — це трудящий люд, мужньо переборюючи дрімоту, дивився програму «Час», — у недалекому від столиці вишгородському селі Старих Петрівцях, а точніше — на тому його кутку, де розміщалися споруди овочесхо-

Віталій Дмитрович Безносюк
в інтер'єрі «Київплодоовочпрому»

вища, продовжувало нуртувати життя. До воріт, прикрашених вивіскою «Мінський ОРПК м. Києва», одна за одною під'їздили вантажні та легкові машини, з них енергійно вискакували мужчини у дощовиках, нейлонових півпальтах і джинсових куртках і, ковзаючи по роздавленій картоплі та капустаному листу, цілеспрямовано простували до кабінету завідуючого. За кілька хвилин мужчини бігцем відвідували вагову, де їх приязно зустрічала молода і гарна вагарка, після чого сідали в авто і, осяваючи кабін гарячковим блиском очей, відбували в осінню п'ятому...

Останнім того вечора виник перед Леонідом Володимировичем Шостаком міцний рум'яний молодець у плащі з дуже відстовбурченими кишенями.

— Ого! — схвально сказав завідуючий овочесховищем, з любов'ю дивлячись на кишені. — Скільки?

— Чотири тисячі без сорока копійок! — гордо відповів молодець. — За двадцять тонн.

Він добув із-за пазухи кілька пожмаканих папірців і ляпнув ними об стіл завідуючого.

— А що це за Кривенко та Ганенко? — запитав Леонід Володимирович, зазирнувши у папірці. — Щось я таких серед шоферів не пригадую. Якесь нові? Звідки?

— А звідси! — із сміхом постукав себе пальцем по лобі власник відстовбурчених кишень. — Як і номери машин.

— Ну, Федоре Семеновичу, ти даєш! — зареготав і собі Шостак. — Отже, на двох менше при дільбі...

— Що, вже дає? Уже ділимо? — ввірвався до кабінету добродій у засмалцьованому халаті. — Ви ж про мене...

— Не забудемо, не забудемо, — запевнив його Федір Семенович і став витягати з кишень пачки грошей. — Нашого рідного завскладом громадянина Семеняка ми ніколи не забу...

— Тьху-тьху-тьху! — затьхував через ліве плече Семеняк. — Тіпун тобі на язик, Олифір! Скільки можна говорити: не громадянин, а товариш Семеняк, товариш, товариш!...

Продовження на стор. 4.

ЧЕРВОНОПРАПОРНА БУЛЬКА

Продовження. Поч. на стор. 3.

— Не будь таким забобонним, Петю,— суворо зауважив Шостак,— а то слини не вистачить. Та й кабінету мені не запльовуй. Кажу тобі ще раз з усією відповідальністю як твій керівник і... кгм... парторг усього комбінату: наша сила і наш добробут — у нашій єдності. Поки ми разом — усе буде гаразд. Ну, давай, Олифір, діли наші тисячі...

...Трималися вони разом досить довго. Не місяць і не рік. І ділили довго й багато. Лише за три сезони заготівлі картоплі для киян — 1983—1985 років — украла сто двадцять тисяч карбованців. І якщо тепер легко і просто реконструювати будь-яку подію, будь-який епізод із насиченого лиходійством життя злочинної групи, то слідству довелося в буквальному розумінні перерити сотні тонн гнилизни у складах Мінського плодоовочевого комбінату, перегорнути десятки тисяч різних фінансових документів, щоб вилвити серед них тисячі фальшивих, провести масу експертиз — судово-бухгалтерських, почеркознавчих, агрономічно-технологічних — навіть із врахуванням даних гідрометеорологічної служби (позаяк високий — за паперами — рівень виходу гнилі з овочесховища деякі меткі агрокерівники невимусовно пояснювали складними погодними умовами)...

І ось тоді вони заговорили. Зарепетували. Заголовили, звальюючи вину один на одного.

Вони — це завідувачі овочесховищем у Старих Петрівцях Белінський і Шостак, завідувачі складами цього ж сховища Семеняк, Сальник і Пелиховський, завідувач складом експедиції комбінату Олифір, завідувач складом буртмайданчика у селищі Димері Богдан, вагарка Бойко.

Це — заступник старшого бухгалтера Іванківської районної заготконтори Кузьменко, заготівельники Ткаченко, Троценко, Давиденко, Скопич, Марченко, Тимошенко, Чеховська, Белісова, Топорищева, Зайченко, Романенко.

А ще — водії-експедитори Київського автотранспортного підприємства 23057 Мовчун, Михальшин, Бятець, Клюско, Левченко, Чеховський, Борисенко, Чуба, Скочинський, Мартиненко, Страдний, Коломієць і примкнулі до них автослюсар Кузнець і шофер із взуттєвої фабрики імені 10-річчя комсомолу України Злиденний.

І стало цілком ясно і зрозуміло, що і як діялося у Мінському оптово-роздрібному плодоовочевому комбінаті при беззастережному й повному потуранні директора Віталія Дмитровича Безносюка.

Як бачимо, група ділителів украдених грошей чітко ділиться на три фахових підгрупи: власне діячі оптово-роздрібного комбінату, заготівельники та водії-експедитори. Усі вони залежали одні від одних: заготівельники — від водіїв-експедиторів, ті — від заготівельників і разом — од благодійників із комбінату. Бо, які б не замислили вони хитромудрі комбінації та махінації з метою вилучення у держави грошей, без документального прикриття обійтися було неможливо. Таке прикриття — звісно, химерне, оскільки давно відомо, що скільки б мотузкові не витисся... — давала фірма, давало ОРПК.

А там — справжні фахівці, справжні аси. Усі — з вищою освітою (опріч, зрозуміло, вагаря, та й та мала середню спеціальну підготовку) і з колосально розвиненими потребами. Потреби сформували ініціативу, ініціатива спустилася вниз і, безуспішно понишпоривши серед чесних людей, таки зіткнулася з готовністю периферійною, котра, задерши писк, принохувалася до віянь згори: чи не запахне десь взаєморозумінням? Запахло досить швидко, й ініціатива одних і готовність інших дуже скоро стали діяннями. Кримінальними діяннями.

Наслідки цих дій кожний із нас не раз відчував на собі, коли приходив до овочевого магазину, сподіваючись узяти кілька кілограмів доброї картоплі, яка б на пательні вкривалася рівним ніжним рум'янцем, а зварена в каструлі, пахотіла б дивовижним ароматом, котрий можна порівняти хіба що

із запахом свіжоспеченого хліба. Прийшовши ж до магазину з такою, здавалось би, не дуже високозлетною мрією, хіба не впиралися ми поглядом у порожні полиці або — в іншому випадку — чи не втікали чимдуж із торговельного закладу, затиснувши носа, щоб не очманіти від дикого смороду, котрий видавав контейнер із чимось чорно-зеленим, що продавці уповні серйозно іменували картоплею?!

Так от, не сумніваймося: це — результат отих самих діянь. Відсутність у продажу картоплі, та й інших аж ніяк не екзотичних дарів землі, або навпаки — присутність цих дарів, однак чавлених-перечавлених, напівзгнилих і покритих землею, — усе це однаково свідчить і про високі особисті потреби деяких плодоовочепромівців, які вони задовольняють криміногенними шляхами, і водночас про високий рівень безвідповідальності іншої їх частини.

Сама ж справа, доручена «Плодоовочпрому», у принципі проста і ясна, мов картоплина: забезпечувати населення вдосталь високоякісною плодоовочевою продукцією та бульбою, сиріч картоплею. Усе це він має чітко здійснювати через свої оптово-роздрібні комбінати. В сезон масової заготівлі поставки йдуть із колгоспів і радгоспів, а також від населення. Про колгоспи й радгоспи ми ще згадаємо. А от про «людську», як її називають, продукцію треба сказати саме тут, оскільки це на ній паразитують і наживаються під овочепромівським прикриттям злочинські компанії.

Річ у тім, що для закупки у людей тієї ж картоплі заготівельники отримують від своїх контор готівку. По дві-п'ять тисяч кожні п'ять-сім днів. Уловлюєте? Живі ж гроші! Ах, не вловлюєте... А Шостак, Олифір та іже з ними вловили.

І... Що робить під їхнім керівництвом заготівельник? Заготівельник бере кулькову ручку і, примостившись десь на базарному прилавку, чи за столиком у кафе, чи на підвіконні в заготконторі, де завгодно, складає список людей, котрі буцімто здали йому картоплю, а він їм так само буцімто відрахував по 20 копійок за кілограм. Це тяжка праця, позаяк треба придумати побільше прізвищ неіснуючих сільських трударів. Коли нібито-здавачів і начебто-картоплі набирається достатньо — з півсотні прізвищ і, скажімо, десять тонн, — заготівельник витирає піт із чола і вже значно швидше оформляє транспортну накладну на вигаданого шофера і вигаданий номер автомобіля. Із двох тисяч, слинячи пальці, відраховує собі сто-двісті карбованців (це вже хто як себе оцінює), а решту віддає водієві-експедиторові, який давно й нетерпляче тупцює поруч.

Що робить водій-експедитор? Він хвацько сідає в порожню машину й жене — сам або з Олифіром — в овочесховище, де на нього, а точніше — на його кишені, — ревно жде Шостак із своїми завкладами.

Що відбувається в овочесховищі? Там відбувається

копітне оформлення буцімто-картоплі, аж до заповнення вагової книги, після чого настає найхвилюючий момент — дільба прибутків. Своє — поменше — отримує водій, своє — побільше — Олифір і своє — відповідно до службового статусу — Шостак і Семеняк. Дешиця перепадає і молодій та гарній вагарці...

Отак ніщо, порожнеча, нуль перетворювалися на гроші. Перетворювалися безліч разів після безлічі безтоварних рейсів. Експедитори так поспішали, що навіть про людське око не виводили з АТП своїх вантажних автомобілів, а для прискорення процесу розкрадання гасали між заготівельниками в Іванківському районі та складами, що знаходилися у Вишгородському, власними або ж тещиними «Жигулями». Кожен мав свій великий інтерес і кожен поважав інтерес іншого учасника картопляної концесії. Хоча траплялися, як і в будь-якому виробництві, деякі накладки. Скажімо, водій-експедитор Мовчун у стані повної ажитації від овочепромівського щастя, котре валило йому до кишені, якось — випадково чи свідомо, хто знає — замотав цілу тисячу. На захист зневаженої справедливості виступив сам завідувач овочесховищем Л. В. Шостак, який, прихопивши з собою вірного Семеняка, того ж вечора особисто відвідав Мовчуна дома, провів серед нього відповідну виховну роботу й повністю відновив грошовий статус-кво...

Час від часу, коли на складах збиралося заразом стільки фальшивих накладних, що якби за ними була реальна картопля, то нею можна було б тривалий час годувати як мінімум два Києва, і це починало непокоїти навіть врівноваженого керівника сховища, не кажучи вже про полохливого та забобонного завскадом Семеняка, який у такий період безперервно тхукав, причому не лише через ліве, а й через праве плече, — виникала потреба сплавляти фікцію кудись подаль.

Скрушно позіхавши, Шостак давав команду водіям-експедиторам везти фальшиві накладні транзитом у підпорядковані ОРПК овочеві магазини Мінського району. За зітханнями Леоніда Володимировича крився великий смуток. І не без достойної на те підстави. Бо разом із накладними пливла транзитом до магазинів половина його законної виручки.

— Любо, — говорив, приміром, водій Чуба завідувач магазину № 827, прогулюючи до неї в підсбок. — Ось тобі сказали передати накладну...

І тицяв їй засмальцьований папірець.

— Ага, — кивала вона. — Чотири тонни. А де картопля? Ти привіз?

Чуба ліз до кишені й добував звідти жмут таких же засмальцьованих десяток і п'ятірок.

— Ось тобі веліли передати.

Люба ретельно рахувала купюри:

— Ага, — кивала вона. — Рівно триста шістьдесят. Якраз по дев'ять копійок за кіло.

І вона здавала гроші до каси. Розумієте? Здавала як виручку за картоплю, якої насправді не існувало, але яку, проте, начебто купили і з задоволенням ум'яли ми з вами. Про що і в цьому, і в інших овочевих магазинах — 805-му, 812-му, 814-му, 817-му, 819-му — були виявлені згодом цілком справно оформлені, хоч, само собою, фальшиві документи. Гроші, поцуплені в державу, входили таким робом до звітності й навіть приносили трудівникам прилавка певний навар у вигляді преміальних за виконання плану. Хоч, природно, й незаконних. А ще точніше — поцуплених у державу премій за здачу державі половини вкрадених у неї ж грошей.

Половини — бо друга половина осідала у відвислих кишенях хапуг у вигляді різниці між закупівельною — 20 копійок за кілограм — і роздрібною ціною, котру платимо ми з вами — 9—10 копійок за той же кілограм.

Ось так і трималися на хвилі сезонного картопляного буму нахаписті ділки з Мінського оптово-роздрібного плодоовочевого комбінату. Трималися, зазначимо, досить упевнено. Свого начальства вони не боялися. Більше того — поважали його. Оскільки Віталій Дмитрович Безносюк за короткий строк свого директорування в ОРПК створив таку систему господарювання, за якої спокійнісінько можна було розгортати найбурхливішу діяльність, безпосередньо пов'язану з будь-якими зловживаннями та розкраданнями.

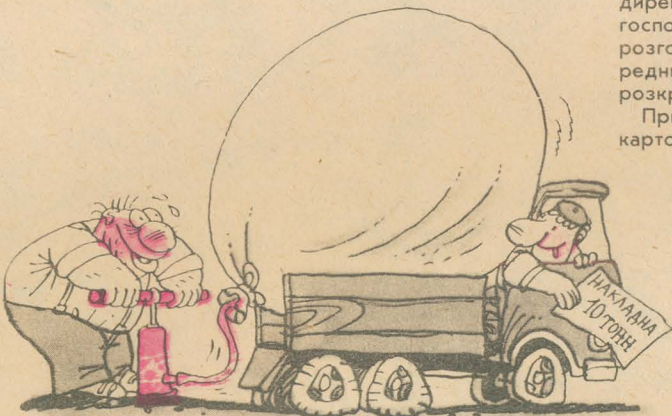
Причому, як ми вже переконалися, взагалі без картоплі.

(Далі буде).

С. КУДРЯШОВ,
старший оперуповноважений
відділу внутрішніх справ УВС
Київського міськвиконкому.

М. ПОЛУДЕННИЙ,
старший слідчий слідчого відділу
МВС УРСР по Київській області.

В. ЧЕПІГА,
спец. кор. Перця.

Діють:
КРАСУЛЯ Микола Петрович — директор швейної фабрики.
СИЗИЙ Василь Тихонович — ревізор.

Дія відбувається в кабінеті директора. КРАСУЛЯ сидить за столом. Навпроти — СИЗИЙ.

КРАСУЛЯ. Перевірили? Все перевірили, Василю Тихоновичу? І що? Вміємо працювати, га? Даремно тільки тиждень згаяли. Розумію, така робота. Та чи варто було, га?

СИЗИЙ. Варто Миколо Петровичу, варто.

КРАСУЛЯ. Ну, якщо для того, щоб розписатися у відомості на зарплату, — мовляв, недарма штани протирав, — тоді варто. Але ж в акт писати нічого.

СИЗИЙ. Ви так гадаєте?

КРАСУЛЯ (насторожено). А що? СИЗИЙ. Нічого, Миколо Петровичу.

КРАСУЛЯ. Звісно, нічого. Ми в передовиках ходимо, у тресті нас хвалять...

СИЗИЙ. Сьогодні — хвалять, завтра...

КРАСУЛЯ (перебиваючи). А що завтра?

СИЗИЙ. Нічого. Життя, знаєте...

КРАСУЛЯ. Договорюйте, договорируйте, Василю Тихоновичу.

СИЗИЙ. Ніби ви самі не знаєте. Премії ж одержуєте.

КРАСУЛЯ. Одержуємо. Хто ж відмовиться.

СИЗИЙ. Заробити треба.

КРАСУЛЯ. Товаришу Сизий, як ви так можете?!

СИЗИЙ. Липові показники у вас, Миколо Петровичу.

КРАСУЛЯ. Липові? Та в нас економія — тисячі метрів!

СИЗИЙ. За рахунок чого?

КРАСУЛЯ. Нова технологія. Споживач не ображається, керівництво задоволене, нам — шана.

СИЗИЙ. Споживачів в оману вводите, перед трестом димову завісу пустили, доходну жилу знайшли.

КРАСУЛЯ. Конкретніше, товаришу Сизий!

СИЗИЙ. Ніби ви не знаєте. На розмірах економите. Замість п'ятдесятого чіпляєте на костюм етикетку з п'ятдесят другим — і рахуєте преміальні.

КРАСУЛЯ. Е-е-е...

СИЗИЙ. Ще й повністю маніпулюєте. Де мала — середню ставите,

де середня — велику. Це у вас називається новою технологією?

КРАСУЛЯ. Не відчуваєте ви нового віяння, товаришу Сизий.

СИЗИЙ. Відчув. На вашій фабриці.

КРАСУЛЯ (встає). Не думаєте ви про людей, товаришу Сизий. Принижуєте нашу людину. Вона для вас ліліпут, еге!

СИЗИЙ. При чім тут ліліпут?

КРАСУЛЯ (розпалюючись). Ви хочете сказати, що перевелися Муромці? Кожна людина хоче почувати себе Геркулесом... Або цим, як його... Гулівером. А ви хочете нашої людини — сорок восьмий розмір! Зробити з її плечей дверні карнизи в панельному будинку. А зі спини — весло для каное.

СИЗИЙ. Е-е-е... КРАСУЛЯ. Читайте газети. Наша

людина розправила плечі. А ви її за старими мірками хочете одягти. А престиж де?

СИЗИЙ. Кожен візьме собі костюм, який треба. Навіщо ж ви порушуєте стандарти?

КРАСУЛЯ. Он як ви заговорили! Що ж це виходить? Ви хочете, щоб ми стояли осторонь і нічим не возвеличували людину?

СИЗИЙ. Та ви ж обманюєте людину і обдираєте державу!

КРАСУЛЯ. Тисячі метрів економії — це, по-вашому, здирицтво? Я змушений інформувати трест про вашу недалекоглядність і політичну незрілість!

СИЗИЙ. Дозвольте, товаришу Красуля... Але ж це — демагогія...

КРАСУЛЯ (перебиває). Поясніте там (показує рукою вгору). Ваша посада не дає права заявляти отак категорично і безпідставно!

СИЗИЙ. Ви мене ще й звинувачуєте? (Бере графин, наливає тремтливими руками воду).

КРАСУЛЯ. Не звинувачую. Вказую на ваші помилки. Між нами. Поки що. Але якщо треба буде... Сподіваюсь, ви мене зрозуміли?

СИЗИЙ (хапається за серце). Мені погано... (Опускається на стілець, непритомніє).

КРАСУЛЯ (підбігає до нього, мацає пульс). Дише... Отак, голубчику. Дихай, але мовчки. (Перекривляє). Демагогія... Бачили таких! Нас голими руками не візьмеш!

ЗАВІСА

Анатолій ЖИТНИК.

АНТИБЮРОКРАТИЗМИ

- Йому палець в рот не клади — висмокче інструкцію.
- Взявши ініціативу в свої руки, задушив її.
- Сидячи на місці, став чемпіоном з бігу від відповідальності.
- Корінь зла часто криється у верхівці.

● Йшов у ногу з перебудовою, встромляючи їй палиці в колеса.

● На помилках бюрократів вивчилось не одне покоління.

м. Київ.

Олег СЕЇН.

Мал. В. СОЛОНЬКА

— А скільки коштує дрібний ремонт?
— Ви ж грамотний — читайте!

ТЕЛЕГРАФНЕ
перця
АГЕНТСТВО

НАГАДУВАННЯ ТАП

ХЕРСОНСЬКА область. На чергове запитання жителів села Ясна Поляна Новотроїцького району, коли ж у них нарешті знову заговорить радіо, штабквартира ТАП у черговий раз нагадує: радіолінія в селі давно відремонтована, і всі репродуктори працюють справно, про що сповістив іще позаторік голова райвиконкому І. І. Доценко листом № 169-9/ж від 5 листопада 1986 р.

З ЧОРНОГО ХОДУ

потрапляють до своїх квартир жильці 12-поверхового будинку № 43 на житловому масиві Тополя-ІІ у місті Дніпропетровську. З вини проєктантів багатотонний козирок над парадним під'їздом не має ні фундаменту, ні опору і готовий у будь-який час завалитися на чийсь голову. Зосталося лише повісити на тому під'їзді табличку з популярним застереженням: «Залиш надію всяк, хто сюди входить».

Автошарж.

Заслуженого художника УРСР
побратима-перчанина
Анатолія ВАСИЛЕНКА
з його 50-літтям.

ЗООАФОРИЗМИ

- Один собака гавкає від зла, інший — з переляку.
- Просувався вперед на задніх лапках.

Леонід ЗАБАРА.

РЯДКИ ПОЕТИЧНІ
НА ТЕМИ ПРОЗАІЧНІ

НАБРИДЛИ!

Через недоробки будівельників ми, мешканці будинку № 25 по вулиці Прокоф'єва, шосту зиму мерзли у своїх квартирах. Часто-густо стовпчик термометра опускався нижче 10 градусів. А Зарічний райвиконком, куди ми неодноразово скаржились, усе годувало нас відписками та обіцянками.

П. ГЕРАСИМЕНКО.

м. Суми.

Уздівши вкотре підписи знайомі,
Носами крутять у райвиконкомі:
«Анік клепати скарги стільки років,
Давно б «моржами» стали, диваки.
Й самі б не так хапали дрижаки,
І нам, дивися, менш було б мороки!»

Г. ЄЛИШЕВИЧ.

МОЯ
ХАТА
СКРАЮ...

БУВАЛЬЩИНА

Потрапив я одного разу в гості до свого колишнього однокласника Миколи, що проживав у власному будинку на околиці міста. Посиділи ми з ним годину, поговорили про наше минуле та сучасне життя, бо ж давненько бачились — та й став я збиратися додому. Коли виходили на подвір'я, зупинився я коло хвіртки та задивився на сам будинок, майстерно облицьований різнокольоровою плиткою.

— Сам облицьовував. Подобається? — сказав Микола, помітивши мою зацікавленість. — Плитку дістав, коли ще в промжитлобуді працював. Цемент, вапно та інші матеріали — там же.

— Але ж тепер ти на меблів? —
— Еге ж, на меблів! Бачив у кімнаті якого красеня-гарнітура зібрав, такого в магазині не купиш. Он там, у сарайчику, і майстерня своя невеличка. А матеріал же прямо під ногами у нас лежить!

Бував я на меблів з учнями на екскурсії — вчителем працюю, — але не помічав, щоб під ногами щось валялося.

Вийшли ми з ним за хвіртку, і Микола пішов проваждати мене.

— А цей, видно, на металозаводі працює? — запитав його, вказуючи на оригінальну огорожу з нержавіючої сталі й добротно зварену браму з того ж таки дефіцитного металу.

— Вгадав. Відходів та браку і в них вистачає...
— А тут, мабуть, залізничник мешкає? — У дворі стояли три величезні контейнери. Добротний сарай був зведений з просмолених

шпал, а на його дощатому фронтоні ще й напис зберігся: «Прописан станція Дарниця».

— Він у тих контейнерах кроликів тримає. Вигідно ж...

У наступному дворі стояли старенькі «Жигулі» без коліс, поряд — синій «Запорожець» з пом'ятим дахом, а якийсь молодик копірився в червоному «Москвичі».

— Водій? — запитав я у Миколи.

— Петро? Ні, на станції техобслуговування. Бере там деякі деталі та й підробляє вдома потроху. Уже й сам «Жигулі» купив! — заздрісно зітхнув колишній однокашник.

Підходили до останньої хати на вулиці. Звичайна хата біліла за новеньким штахетним парканом, у дворі дбайливо складений стос свіжого шиферу, видно, щойно з заводу. Тут я завагавав, не міг вгадати, де ж працюють хазяї цієї садиби. Та виручила мене старенька бабуся, що визирнула із-за хвіртки.

— Микола! Може, сметану забереш, дружина твоя ще вчора замовляла. Дочка щойно з заводу принесла.

Мій однокласник став швидко прощатися зі мною:

— Заходь, не соромся... Може, допоможу чимось і тобі. Вчителювання, знаєш... воно таке... — він так і не сказав, яке ж саме. Попрощався та й хутко пішов у двір.

Володимир ЮЩЕНКО.

м. Шепетівка
Хмельницької області.

БЕЗ ПОЗИТИВНИХ ГЕРОІВ

1. ЩО ПОВИНЕН РОБИТИ ЛІКАР

Василь Костянтинович проникливо вдвляється мені в очі і лагідно промовляє:

— Ви ж інтелігентна людина, ви повинні зрозуміти...

Я, звичайно, потішений і щось вдячно мурмочу. Бо якщо Василь Костянтинович зрозуміє, що моя думка складається не на його користь, він може дати мені, як висловлювався дід Щукар, «відлуп». Оголосить недовіру — і все! Підстави можуть бути найрізноманітніші: змова кореспондента з кременчуцькою редакцією, приховані родинні стосунки з котримось із членів ворожого табору, дрімуча некомпетентність у медичних питаннях і так далі.

Такі прецеденти були. Василь Костянтинович скаржився давно, і коли хтось із перевіряючих збочує за межі розробленої ним концепції, В. К. Шаблій застосовує благопривласнене право вето. Мовляв, не довіряю і спілкуватися не буду!

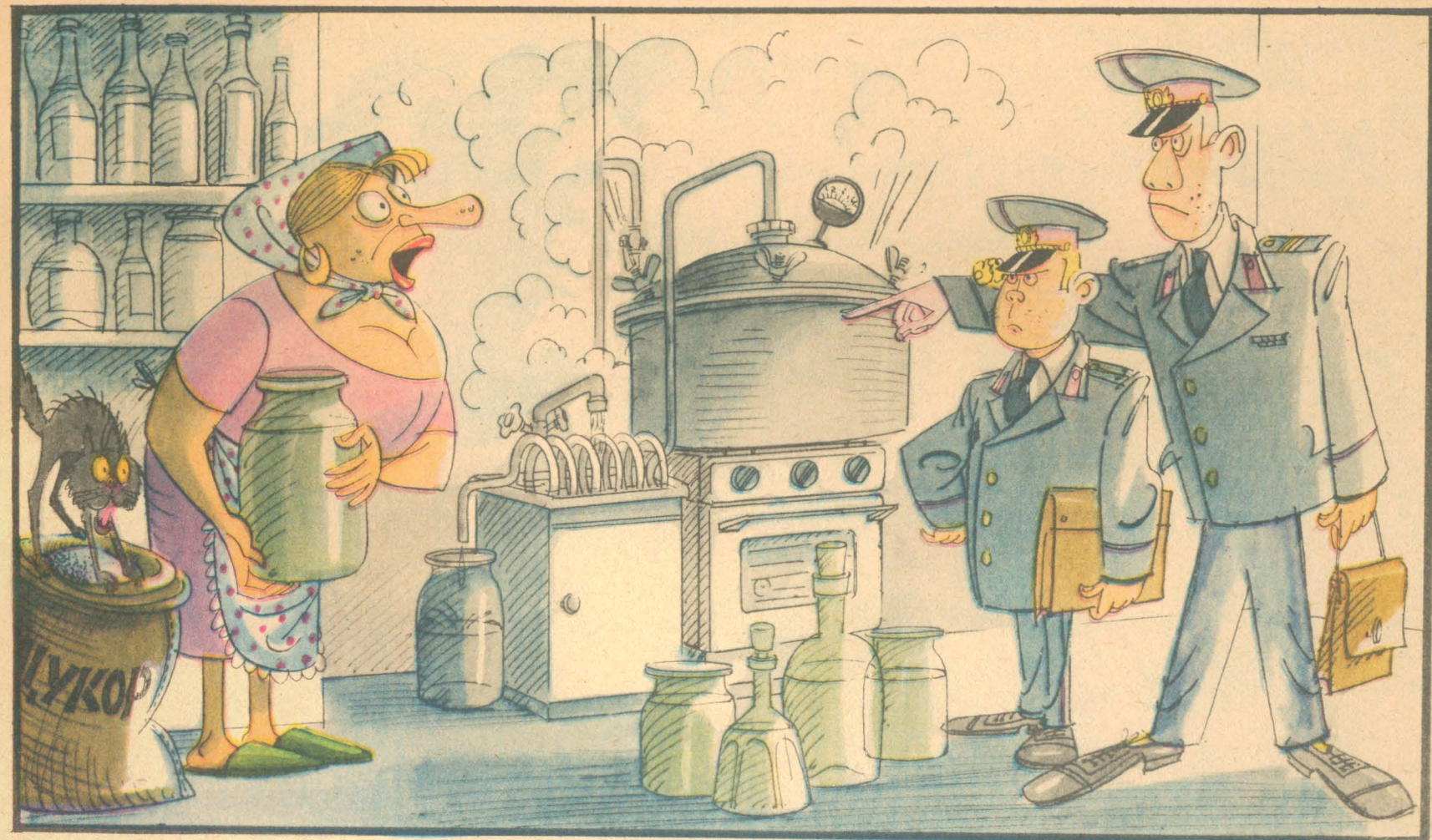
Отже, може статися, у зв'язку зі справою Василя Костянтиновича я в Кременчуці не останній.

В. К. Шаблій, лікар-психіатра Кременчуцького психоневрологічного диспансеру, звільнили з роботи «за систематичне невиконання без поважних причин лікарських обов'язків, накладених на нього трудовою угодою і правилами трудового розкладу...»

Хоча лікар Василь Костянтинович — непоганий. І на засіданні Автозаводського районного народного суду міста Кременчука, де розглядався позов В. К. Шаблія про поновлення на роботі, багато свідків — пацієнти і їхні рідні — дружно твердили: кращого лікаря їм не треба. Василь Костянтинович компетентний і уважний, ввічливий і безвідмовний...

Але життя малює не тільки чорним і білим. У його палітрі багато інших кольорів і напівтонів. Річ у тім, що непоганого фахівця В. К. Шаблія було надзвичайно важко «посунути» на виконання навіть дрібного завдання, якщо воно, на його думку, лежало поза межами його функціональних обов'язків. Кордони ж професійної градоки, яку він зобов'язувався обробляти старанно й безвідмовно, Василь Костянтинович вважав за належне окреслити сам. Без втручання адміністрації і колег.

А звідси — і неминучі конфлікти. Якось відмовився проконсультувати за невідкладними показаннями хворого. Іншим разом не побажав відвідати пацієнта. Навіть по телефону міг відмовити у пораді. У зв'язку з тим, що робочий день закінчився і йдеться не про «його» хворого. Ось така ситуація... Трохи дивна як для медика, правда? Бо якщо «особисті» хворі на Василя Костянтиновича могли покластися, то

— Продаю, хлопці, продаю... Бо ж сьогодні всі переходять на самофінансування!..

лікувальний заклад — далеко не завжди. Лікувальному закладу треба було триматися з Василем Костянтиновичем насторожі. Лікар-психіатр рішуче відстоював право на повну автономність у справі, яка інше, ніж колективно організованою, бути не може. І коли хворий потребує термінової допомоги, а лікар говорить: «На мене не розраховуйте. Бо не моя дільниця!» — це викликає сумнів більше ніж у кваліфікації: у моральній придатності людини до роботи в медицині.

— Та зрозумійте ж, нарешті, що головний лікар навмисне дав мені доручення, які не входили в коло моїх прямих обов'язків! — наполягає Василь Костянтинович. — Він мені мстився! Ждав, що мені набридне бігати за чужими викликами, що я зірауся, а тут він мене й підловить... Нічого, я його введу на чисту воду!..

2. ЩЕ ОДИН БІК МЕДАЛІ

І посунули в Кременчук комісія за комісією. Нарешті одна з них набралася духу і поставила В. К. Шаблію рішучий діагноз: мовляв, його психіка має тенденцію до «паранойяльних утворень», а «наявність патологічних особливостей характеру пояснює неуживчивість і відчуженість у колективі, однобічність мислення, мстивість і злопам'ятство, наполегливість у «боротьбі за правду».

І, винісши отакий безапеляційний вирок, перевіряючі полегшено зітхнули.

Саме час би зітхнути і нам з вами, читачу... Але що це? Жаданого полегшення чомусь не настало. Гм... Може, зітхнули недосить глибоко? Ану ще раз! Так-так, дружніше!.. Ну, що? Знову жодного результату? Тоді в чому ж причина? Можливо, в тому, що деякі факти у скаргах В. К. Шаблія не зовсім, так би

мовити, «не відповідають дійсності»? Та й численні ж комісії, до речі, заперечити їх не можуть. Правда, усе залежить від того, під яким кутом на ті факти дивитися і як їх подати. Перевіряючі з обласного й міського відділів охорони здоров'я, зокрема, вважали за краще подавати факти порушень з боку головного лікаря Кременчуцького психоневрологічного диспансеру В. М. Колісника під таким собі канцелярсько-пом'яшувачим соусом.

Мовляв, справді, в диспансері були випадки виписування гостродіфіцитних ліків особам, котрі на обліку як хворі не стояли. Винний головний лікар, винний. Пустив цю справу на самоплив.

Але якщо пригадати, що їх виписував не хто інший, як сам Валерій Миколайович, тобто головний лікар, таке формулювання здається ніжним, мов ласощі зефір.

Незрозуміло, кому і за віщо були виписані два лікарняні листи...

— Недостатньо проконтролював!.. Хоча бюлетені виписував знову ж таки сам головний лікар. Себе, отже, недостатньо...

Видано акт лікарсько-контрольної комісії, в якому здорова людина визнається хворою і на цій підставі має право на додаткову житлову площу...

— Ну, там взагалі все закінчилося щасливо! У цій родині знайшовся інший психічно хворий. І просторішу квартиру вони одержали по праву.

Побіжні запитання: чи бачили лікарі, які підписали акт ЛКК, перед собою людину, яку освідчували? А якщо бачили, то як могли гуртом припуститися такої помилки? Чи їх просто змусили поставити підписи під актом? Так би мовити, явочним порядком? І як це оцінюється з погляду професійної етики? Ці запитання перевіряючі якось не стурбували. Їх турбувало одне: як би

закрити найшвидше цю неприємну справу і звалити усе на «паранойяльні утворення» у психіці В. К. Шаблія.

3. СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЗА РАНГОМ!

Але від фактів нікуди не дінешся. Але в очі настирливо лізуть невідповідності у підході до «гріхів» рядового лікаря і керівника. Якщо В. К. Шаблій розплатився за ігнорування лікарських обов'язків сповна, то у ставленні до порушень головного лікаря простежується постійне бажання «увійти в становище».

Не став вникати у «медичну специфіку» зловживань і Автозаводський районний народний суд міста Кременчука. Окрема ухвала суду могла послужити тим оздоровчим імпульсом, який спонукав би колектив уважніше придивитися до себе, тверезо оцінити моральну атмосферу в психоневрологічному диспансері. Але вийшло по-іншому. Щоб одностайно засудити поведінку В. К. Шаблія, у медиків принциповості вистачило. І не один раз. А дії головного лікаря залишилися невідслідкованими. Чи громадська думка в диспансері звертає принципову увагу тільки на рядових?

Особливості нашого часу полягає в тому, що начальники всіх рангів усе більше втрачають становище, подібне до статусу дружини Цезаря. Котра, як відомо з історії, була вища за підозри. Нині громадськість усе частіше піднімає допитливий погляд угору: чи дотримуються в адміністративній висоті тих приписів, які спускаються вниз? І чим зіркішою буде громадськість, тим більше шансів уберегти моральне здоров'я. На всіх рівнях: і вгорі, і внизу.

П. СТОРОЖЕНКО.

Полтавська область.

ПРИЧИНА ДЛЯ РАДОСТІ

— Чого це ви так розвеселилися, лікарю? — запитус медсестра стоматолога.

— Зараз увійде автоінспектор, який зробив мені дірку в талоні.

ХИТРИЙ ІВАСЬ

— Івасю, ти вже великий хлопчик, а примушуєш маленького Петрика нести і свій, і твій портфель.

— Це я вчу його допомагати старшим.

Повідомила Л. ЗАКАБЛУК.

м. Комсомольськ
Полтавської області.

РУКИ БУЛИ ЗАЙНЯТІ

Жінка скаржиться чоловікові:
— Боже ж мій, які тепер злі люди! Трохи не випали з автобуса. Одна дамочка з двома опецькуватими хлоп'яками підняла такий гвалт: що це ви тут з собакою роз'їжджаєте? Ще покусає кого!

— А ти що ж, не могла інтелігентно пояснити їй, що до чого? — запитус чоловік.

— Могла, — з жалем каже жінка, — та руки були зайняті.

Повідомив І. СПІВАК.

м. Чернівці.

Кому що болить...

Листи читачів до Перця

ВОДЯТЬ ЗА НОСА

Я уже писав вам про нашу нещасну дорогу Первомайськ — Тридуби. Нещасну, бо знаходиться вона на межі Первомайського та Кривоозерського районів, отож, як водиться, ніхто нею займатися не хотів. Коли одержав відповідь від редакції, що справою займеться обласний комітет, мою душу огорнув спокій: тепер уже все буде гаразд. Коли ж обласним комітетом недовіда повідомив, що той самий Кривоозерський райкомком, до якого я не раз звертався, пояснить мені, що й до чого, — я захвилювався: адже райкомком уже водив людей за носа. А от геть розстроївся після відповіді голови райкомкому А. С. Ласинського, який сповістив,

що «у другому кварталі 1988 року, в травні заплановано капітальний ремонт дороги Первомайськ — Тридуби 2,1 км на суму 66,3 тис. крб. У даний час почали завозити щебінь для ремонту». Більше всього мене розстроїло, вибачте на слові, брехня. Бо ні 7 травня, коли т. Ласинський підписував відповідь, ні пізніше ніхто й не думав завозити щебінь. Ну, ніяк не хочуть деякі відповідальні товариші позбутися старих звичок!

Анатолій КУМАРАНЬКИЙ.
Миколаївська область.

«НЕ ЗГОДЕН? ПІД СТАТТЮ!»

— таку формулу роботи з кадрами обрала директор Одеського медичного училища № 3 6. В. Гуліна, призначена на цю посаду у вересні 1986 року.

Спілкується з колективом вона переважно на підвищених тонах, не випускаючи з рук «Кодекс законів про працю УРСР». Щоправда, Кодекс потрібен їй, щоб лише освіжити у пам'яті ту чи іншу статтю, але не для того, щоб пересвідчитися, наскільки її власне адміністративне завзяття відповідає вимогам закону.

Внаслідок свавілля директриси позули роботу заступник директора з навчальної частини Д. П. Клименко, викладачі Л. М. Рожкова, М. Г. Радюнов.

«Висмоктавши» з пальця факти по-

рушень трудової дисципліни, 6. В. Гуліна нерідко додавала до них такої ж вірогідності матеріали про зловживання звільнених і надсилали їх до прокуратури Центрального району міста Одеси.

І хоч з такою ж періодичністю кримінальні звинувачення відмітали правоохоронцями, а одного із звільнених уже поновлено на роботі, Гуліна не вгамовується.

Не буду вдаватися в деталі, скажу лише, що 9 червня цього року в обласній газеті «Знамя коммунизма» була опублікована замітка «Хто прийме клятву Гіппократа?», яку підписали п'ятнадцять викладачів училища, розповівши про стиль керівництва 6. В. Гуліної.

І що ж? Ніхто на неї й пальчиком не насварився, що, звичайно, надихну-

ло директрису на ще запальнішу боротьбу з підлеглими.

Зрештою, і я почув оте сакраментальне: «Не згоден? Під статтю!» — і через лічені хвилини одержав трудову книжку з відповідним записом. Прокуратура міста опротестувала мого звільнення. Захиститимуть свої права і мої колишні колеги.

Та чи не краще позбавити на майбутнє правоохоронців додаткових клопотів, викликаних діями адміністрації, який не визнає закону?

Олександр ЛУПІКОНЕНКО,
усе ще колишній заступник директора Одеського медичного училища № 3 з адміністративно-господарської роботи.

ЗАЗДРЮ ЛУБЕНЦЯМ...

Прочитав у п'ятнадцятому номері «Перця» замітку «Принизлива турбота», в якій ветерани Великої Вітчизняної війни з міста Лубен Полтавської області обурюються злидінними продовольчими наборами (названі в народі «пайками»), що їх видають напередодні свят. Прочитав і... позаздрих лубенцям. Вони хоч пшмоно та шматок ковбаси до святкового столу одержують. У нашому ж селі про ветеранів війни останній раз турбувалися перед 40-річчям Перемоги. Правда, в цьому році на День Радянської Армії теж подбали. Мені, наприклад, вручили пластмасовий кораблик «Одеса» за

3 карбованці, а на додачу — помазок за 30 копійок.

Цікаво, навіщо нам ці іграшки? Ми ж іще з глузду не з'їхали, щоб бавитися ведмедиками та корабликами. Ні, я розумію, що дорогий не подарунок — дорога увага. Але, слово честі, від такої «уваги» плакати хочеться.

Олександр ПРИЩЕПЧУК.

с. Зелений Гай
Долинського району
Кіровоградської області.

ПРОПАЛА БРИГАДА!

Щодня я розгортаю газети з надією: може, щось напишуть? Адже тепер гласність! Мовчать, як заціпило. А випадок же дикий: на третьому році перебудови, серед білого дня, у центрі, можна сказати, Європи зникла не одна людина — ціла бригада!

Передісторія така: у 1985 році я подав заявку на встановлення телефону. Довго мене годували обіцянками наші зв'язківці, а одного разу, коли я звернувся особисто до начальника Долинського райвуззга зв'язку Р. М. Кушлика, він сказав: «Юрків, їдьте додому. Я вже послав до вас у Старий Мізунь бригаду!»

Не вірити я йому не можу. Він же начальник! А бригада до мене так і не приїздила. Зникла, виходить. Тут якась страшна таємниця.

Що ж стосується мого телефону, то я нині, відверто кажучи, ва-

гаюся. «Запланували» мене, спасибі їм, на другий квартал цього року. І не встиг іще закінчитися третій, як мені кажуть: «Все! Будемо ставити! Купуйте, діду, опори для дротів!»

Я, бачте, хотів мати телефон, щоб у разі потреби дзвонити до лікарні. А тепер думаю: «А що, коли там уже теж підхопили почин тов. Кушлика? Знадобиться мені, не дай боже, операція, я зателефоную, а там скажуть: «Усе! Купуйте, діду, скальпелі, шприци, те, се — будемо оперувати!» А шприци — дефіцит. Як і опори для дротів. Не дефіцит у нас лише такі керівники, як Р. М. Кушлик. Іх у нас, як той казав, ого-го!»

Носип ЮРКІВ,
інвалід Великої Вітчизняної війни.
Івано-Франківська область.

НЕСПРАВЕДЛИВІСТЬ

МІКРОТРАГЕДІЯ

Женько крутився по ігровій кімнаті, наче дзига. Крутився, вертівся, а очима стріляв на всі боки. І дострілявся: з ігрової поціпав пістолет. Другого дня приніс додому розцяцькований автомобіль.

Зачинившись у кімнаті, став розглядати свої здобутки. Раптом відчинилися двері, і зайшла мати.

— А звідки в тебе оці іграшки взялися? — здивовано запитала вона. — Чи бува, не з дитсадка?

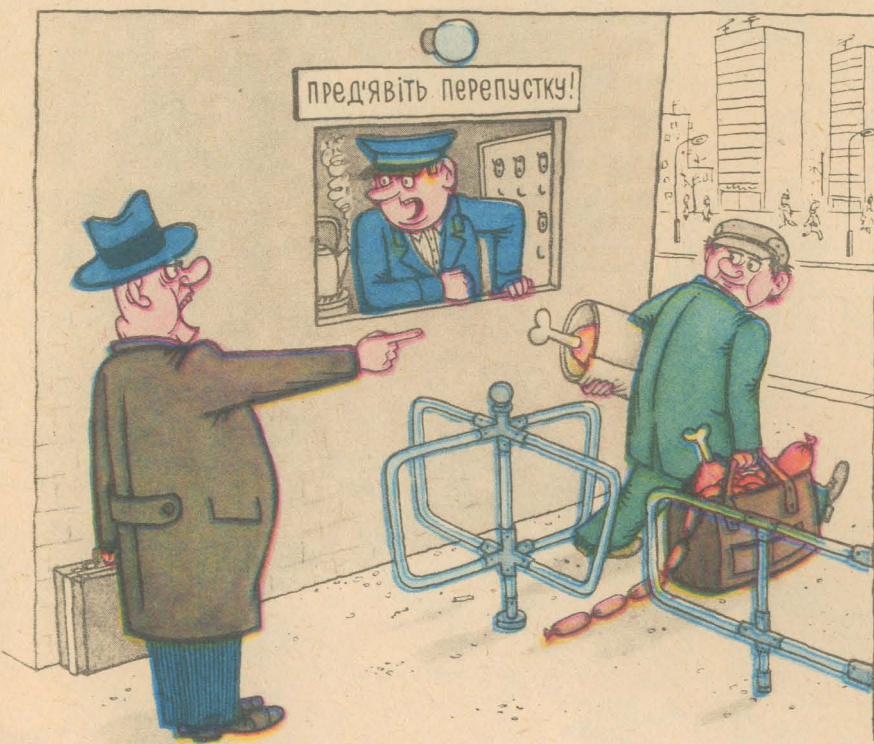
Спійманий на гарячому, Женько почервонів, як спілий кавун, і розгублено пробубонів:

— А як із дитсадка, то хіба що? Там їх ціла купа!
— Як це що? — строго глянула мати. — Щоб завтра ж відніс у дитсадок. Та не забудь перед дітьми і вихователю вибачення попросити. Чувеш?

Женько скривився й заплакав.
— Ти зла, — витираючи кулачками сльози, сердито глянув він на матір. — Коли татко приносить із молокозаводу сир і сметану, ти ж його не примушуєш відносити!

Олексій ШТОЙКО.

Мал. О. МОНАСТІРСЬКОГО

— Затримайте цього несуну!
— А ви тут не командуйте: наша охорона — позавідомча!

КОРОТКО КАЖУЧИ

● Наддешевший вид транспорту — виїжджати на інших.

● У морі задоволення тонуть і великі кораблі.

● Бийте мене чим хочете, тільки не карбованцем.

Носип ТЕПЛИЦЬКИЙ.

● Відповідальність треба нести й за те, що переклав її на інших.

Володимир ВЕДЕНКОВ.

● Лише жіноча логіка здатна перетворити логічний квадрат у замкнене коло.

● Сімейний тандем: він нічого не робить, вона — з нічого робить усе.

● Розмовляв двома мовами: однією з шефом, іншою — з підлеглими.

● Якщо й дозволяє брати себе в руки, то не в порожні.

Леонід СУХОРУКОВ.

м. Київ.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

БАЙКИ-МАЛЮКИ

ОСЛЯЧЕ РЕЗЮМЕ

Осел послушав Барана дурного — й залишився в захопленні від нього. Таким було осляче резюме: — Він ерудит! Він знає бе і ме!

ДОБРОТА, АЛЕ НЕ ТА

В оборі вихвалялись Свині: — Ми у пошані в господні! Щодня нам щедро корм вона дає. Завжди у нас в кориті є. Хоч з ранку і до ночі їжі!.. Така до нас вже в неї доброта! А Пес: — Е, доброта її не та: Вона готує вас під ніж!

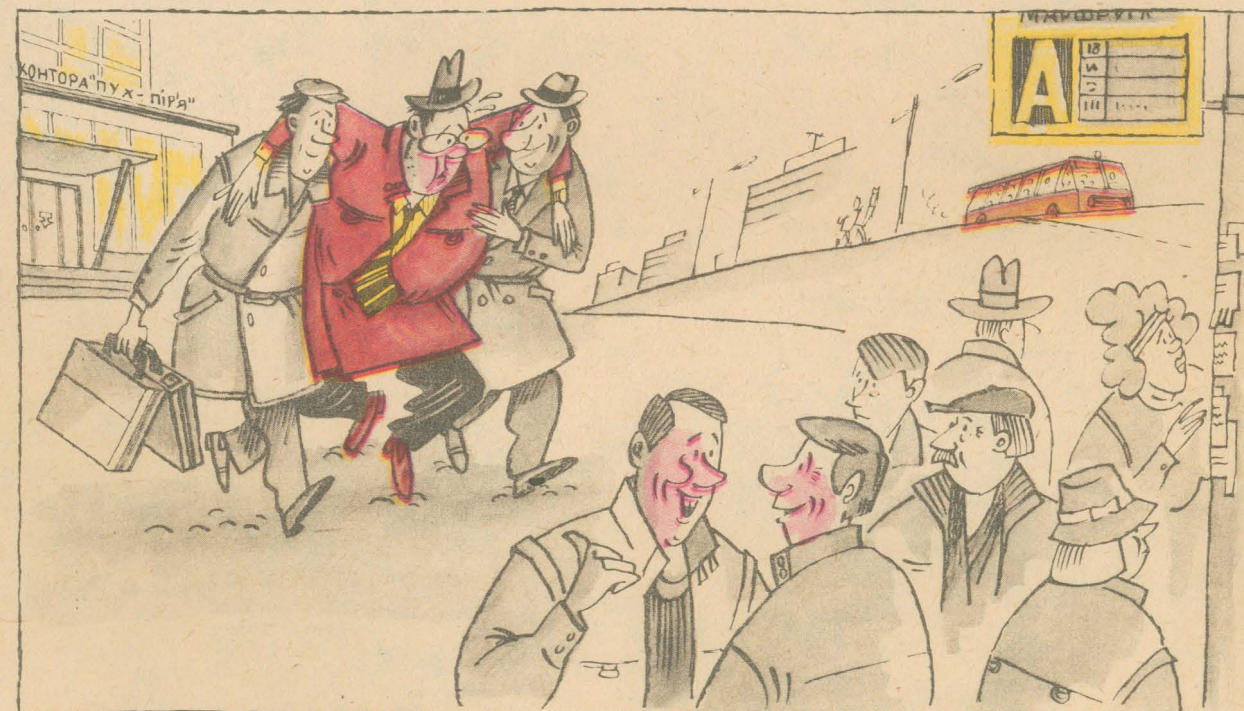
ОБЛІК РОЗУМНИХ

Як на похмилля зголоднілий Вовк проспався, оголосив, щоб всяк розумний в нього записався. Але ставать на облік щось не поспішало. Зайці й Козулі, Вепри і Марали... — Видать, убогі розумом вони, — Ідучи на запис, міркували Барани.

Сумська область.

Петро ГРИШКО.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— У Миколи Івановича персональне авто відібрали, так він заноно вчиться ходити!..

ГОЛУБИЙ ВЕЛОСИПЕД

Хоч не хвацький в зайця зріст
(Довгі вуха, куций хвіст),
Та зате він в «Спортлото»
Виграв — хай і не авто,
Не бульдозер і не кран,
Не швидкий аероплан, —
А завжди готовий в лет
Голубий велосипед.

Перестали поросята
З дуба жолуді збивати,
Перестали їжаки
Терпугом гострить голки.
На галяві, де малина,
Не кача ведмедик мед,
Бо біжить-дзвенить машина —
Голубий велосипед.

Всі катаються звірята —
Поросята й зайченята,
Борсуки і їжаки,
І лисички, і вовки.
Навіть дикий кабан,
Як великий барабан,
Покотився згори
До лісної дітвори
І біжить-спішить по сліду:
— Дайте, я разок проїду!

— Що ти, дикий кабане,
Превеликий барабане,

Ти важкий, неначе КраЗ, —
Ти поб'єш машину враз.
Але дикий кабан —
Превеликий хуліган —
Всіх розкидав у куці,
За кермо захопивсь мерщій.
Повернувся раз невміло —
Щось в покришках зашипіло.
А коли цей нестеса
Вибрався на лужок —
Розгубилися колеса
І порвався ланцюжок.
А кабан тоді скік —
І утік.

Стогнуть сови на осиці,
Під осикою лисичі,
Ридма плачуть їжаки,
Черепahi й борсуки:
— Хто в біді нам допоможе!
Хто ремонт зробити зможе!

Над полями, над лісами,
Під гучними небесами

Дятел плив на дельтаплані
Й приземлився на поляні.
Він в ковальській
Академії навчався,
Не з такими
Чудесами зустрічався.
Він колеса позбирав,
Горобця в підмогу взяв
І у кузні на пеньочку
Ланцюжок перекував.
Потім стукнув молоточком —
І колеса приладнав.
Ще раз стукнув молоточком —
І дзвіночок заспівав.

Знов катаються звірята —
Поросята і зайчата,
Борсуки і їжаки,
І лисички, і вовки.
Тільки дикий кабан,
Як великий барабан,
Що важкий, неначе КраЗ,
Хай не сунеться до нас.
Хай він заздрить
На узліссі,
Коли мчатиме вперед
Наш веселий,
Двоколісний,
Голубий велосипед!

Олег ГОЛОВКО.

ПЛАНЕТА КАЗОК

13

У лігві Змія.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ТЕЛЕГРАФНЕ
перця
АГЕНТСТВО
ДЕНЬ СМІХУ

СУМСЬКА область. (Кор. ТАП). Днем сміху називають керівники Свіської ПМК-72 тресту «Шоткахімбуд» той день, коли вони завершили будівництво очисних споруд у м. Середино-Буді. Тривало воно майже 13 років. Але гумор полягає не в цьому. А в тому, що, хоча очисні споруди майже не очищають міських стоків, комісія, до якої входили і представники міськвиконкому, все-таки підписала акт про здачу об'єкта в експлуатацію.

СКАРГ НЕ БУДЕ

КИЇВ. (Кор. ТАП). Віднині на виробі шостого ателє Київської фабрики індивідуального пошиття взуття скарг не буде. Тепер тут кожному потенційному покупцеві демонструють браковані туфлі двадцять сьомого з половинною розміру, які повернув шевцем житель м. Борзни Чернігівської області В. М. Набок уже через тиждень після придбання.

«Декого з відвідувачів це нововведення шокує, — розповіли працівники ателє кореспондентові ТАП. — Окремі жінки, побачивши ті туфлі, втрачають свідомість. Але наша продукція не для слабкодухів. Нехай бачать очі, що купують. Отоді й ніяких нарікань не буде... Що ж до Віктора Миколайовича Набока, то йому вирішено не повертати вартості куплених у нас туфель, а щомісяця перераховувати гроші за їх демонстрування».

— Третю музу вже споює...

Критика знизу

ГУМОРЕСКА

Коли економіст Босий почав у своєму виступі шпетити прибиральницю Луківну за те, що не підбрала недопалок, а вахтера Солонку за те, що пропускає багатьох робітників без перепустки (цим, мовляв, може скористатися злодій і викрасти з будь-якого кабінету цінні папери), директор Звончук різко перебив його:

— Ви, товаришу, не вловлюєте моменту... Нині повинна йти критика знизу. Вже й у тресті звернули нам на це увагу...

Босий стояв розгублений, з розкритим ротом і не знав, чого від нього хочуть.

Звончук спробував допомогти економістові:

— Ви покритикували б начальство... Газети, гадаю, читаєте, знаєте, як тепер стоїть справа.

Від такої поради Босий геть зіщулювся. Подумав: най бог милує від цього.

А директор з батьківською посмішкою заохочував:

— Ну, ну, сміливіше! Хіба нема про що говорити? Хоча б про тих, хто донедавна каламутив воду...

— А-а, про тих? — пожав плечима Босий. — Про тих скажу, незважаючи на посади. Взяти хоча б Микитюка. Заступник директора, а користі від нього, як з козла молока. З думкою колективу не рахувався. Та ще й шкодив... Писав кляузи на нашого вельмишановного Івана Карповича. Всі ми знаємо, для чого — щоб самому сісти в директорське крісло! Та не вийшло! І ніколи не вийде! Бо ви, Іване Карповичу, тримаєте на своїх плечах завод... І будете тримати його вічно!

Потім слово взяв табельник Гулян. Він кидав громи та блискавки на голову головного інженера Крупки:

— Він, бачте, головний, йому до всього є діло... Він з тим не згоден, йому те не подобається... А директор на заводі що тобі, мудрагелю, посмітих якийсь? Бачили ми таких...

— Начальник цеху Малик також добрячий фрукт! — з гнівом заявив майстер Хмара. — Гадаєте, для чого повсякдень морочився з тією раціоналізацією? Для користі заводу, як ото казав? Про свою користь дбав, аби, вибачте, Іване Карповичу, сісти у ваше крісло. Бач, куди митив! А про те не подумав: йому до вас, як до неба!

— Товариші, навіщо ворухити давнє? — спробував пригасити запал виступаючих токарь Бакай. — Усі

вони на нашому заводі вже давно не працюють. Як мовиться, начальство — та колишнє...

— Краще поговоримо про справи теперішні, — підтримав Бакай слюсар Мачинський. — Недоліків у нас не бракує...

— На кожнім кроці лиш одне чуємо: як я сказав, так і буде! — донеслось з партеру.

Від почутого директор аж сіпнувся. Навіть піднявся, аби роздивитись, хто кинув цю репліку. Та стримався. Сів.

«Час говорити про справи, а не переливати з пустого в порожнє!», «Треба запроваджувати на заводі демократію, а не бавитися в неї!» — доносилося із залу.

— Товариші! Мені соромно за наш колектив, — почав свій виступ технолог Тицький. — Так, так, соромно за себе, за вас... Кого тут дехто намагається захистити? Микитюка? Крупку? Малика? Ці люди, якщо їх ще можна назвати людьми, замахнулися на авторитет усіма шанованого Івана Карповича, директора нашого заводу. Отже, вони шкодили й кожному з нас. І прикро, що знаходяться серед нас такі, що захищають... Видно, не повністю ми виполопи у своєму колективі бур'ян...

Тицький повернувся лицем до директора. Звончук схвально кивнув головою. І окрилений технолог повів далі:

— Дивно чути таке: вони на заводі уже не працюють, нам нема до них діла! Так, не працюють! І що з того? Живуть же у нас, у країні, і, напевне, десь і далі мутять воду! В тому, товариші, наша вина! То хоч зараз наберімося громадянської мужності і скажемо все, що думаємо. Більше того, варто написати про них у газету, щоб і на інших заводах знали, хто такі Микитюк, Крупка, Малик, і щоб не йшли у них на повідку...

Зал затих. Звончук квітнув.

— Перебудова, товариші, — річ не проста, — підбив підсумок директор. — Про те і в пресі пишуть... Застій дав про себе знати. Тому сьогодні було особливо приємно слухати виступи товаришів. Приємно, бо почули ми, нарешті, критику знизу. Різку, але справедливую і принципову критику!

м. Львів.

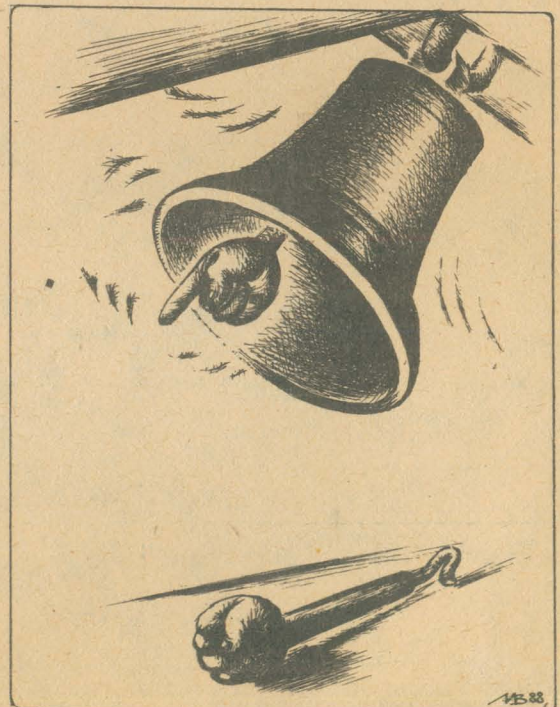
Богдан КОСЬМІЙ.

ВИ НАМ ПИСАЛИ...

...про зловживання службовим становищем з боку завідувача фермою № 1 колгоспу «Родина» Врадівського району Миколаївської області П. Астраського. Як повідомив заступник голови облгагропрому А. Діордіца, факти, викладені в листі колгоспників, підтвердилися. Астраського з посади звільнено.

...про те, що працівники Буцацької ДАІ капітан І. Буда та лейтенант М. Саган безпідставно примусили пройти медогляд абсолютно тверезого водія Ю. Логуша. Як повідомив редакції секретар Тернопільського обкому Компартії України В. Шемчук, перевірка підтвердила безпідставність дій міліціонерів. На них накладено дисциплінарні стягнення.

Мал. В. МУСКИ

Бюрократичний дзвін.

Археологічні огірки

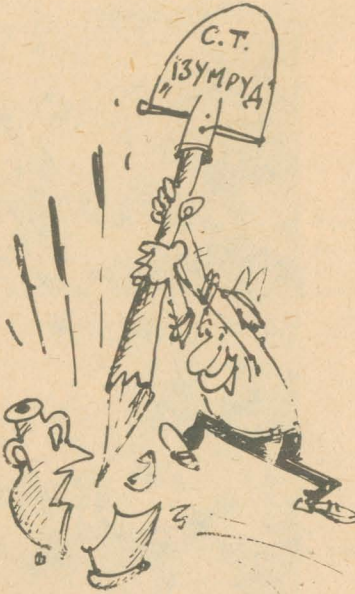
Над Верхньосалтівським городищем збиралися хмари. Дрижали стіни кам'яних споруд, тріщали глечики, розсипалися прикраси, не витримувала кінська зброя, обвалювалися катакомби могильника... Дачники, як середньовічні завойовники, щоправда, без арбалетів і списів, озброєні лопатами, сапками і ломами, повновладно ступили на древню землю.

Ця історична подія відбулася у 1983 році. Відтоді не заливається жайворонок над Верхньосалтівським городищем — свідком походу князя Ігоря, — повтікали звідси і полохливі ховрахи, оскільки гамірно стало не від допитливих археологів і непосидючих екскурсантів, а від науковців Українського заочного політехнічного інституту, які з ентузіазмом взяли мурувати камінно-верандні споруди і сіяти редиску та огірки. Аби освоєння неосаяжних просторів було легшим, і об'єдналися в садівниче товариство «Ізумруд».

Так було кілька років тому. А сьогодні усі тільки чухають потилиці і розводять руками.

— Хіба ми винні, що Харківський облвиконком виділив ділянку саме тут, на території городища, — ніяковіє голова кооперативу Віктор Михайлович Трохін. — Дали б у якомусь іншому місці — теж не відмовились би.

Щоб одержати акт вибору земельної ділянки, треба стоптати не одну пару черевиків. Садівники УЗПІ мали залізне терпіння і, згідно з рішенням облвиконкому № 410 від 14 червня 1982 року, такий документ одержали. Мабуть, легше перерахувати установи і організації, які не візували згаданого акту. Згодні виділити

новоспеченому «Ізумруду» понад п'ять гектарів землі колгоспу «Україна» Вовчанського району облагопротом, обласний відділ у справах будівництва і архітектури, обласна рада садівничих товариств, обласна інспекція з охорони природи. Дали «добро» і пожежники, і лікарі... Тільки обійшли стороною працівників культури. На землі ж немає нічого цінного. А під землею? В облвиконкомі про це не подумали: вирішили, що не варто турбувати з таких дрібниць заклопотаних істориків. Чому лише їх? Можливо, у надрах незвіданих покладів корисних копалин? Отож, не сказали свого слова і геологи.

Мереживом підписів, коли один киває на іншого: мовляв, я — не я, моє діло десяте, он ті підписали, і я підписав, — ми майстерно маскуємо елементарну безвідповідальність. Ніхто не вдарить кулаком у груди і не зізнається: «Я, сякий-такий, забув про постанову Ради Міністрів УРСР від 21 липня 1965 року, в якій писано, що Верхньосалтівський археологічний комплекс — пам'ятник республіканського значення». Кожен розводить руками і запевняє: «Я — як усі».

— Якби знали про садівниче товариство, то ми б обов'язково врятували цю стародавню пам'ятку, — з гнівом запевняють в обласному управлінні культури.

У цій ситуації позиція незаслужено ображеного працівників культури цілком влаштовує. Вони не благословляти завзятих садівників на розорення городища. Але ж існують прописні істини, які, як таблицю множення, знає начальник обласного управління культури Антоніна Олексіївна Храбан, знає директор історичного музею Анатолій Андрійович Цевба: на всіх городищах, курганах, могильниках повинні стояти спеціальні щити, які інформують кожного перехожого про історичну цінність реліквій, що знаходяться тут-таки, під землею.

Нещодавно Міністерство культури УРСР та Інститут археології АН УРСР вирішили, що нарешті настав час для археологічних розкопок середньовічного катакомбного могильника, відомого ще з 1901 року. Відрадили туди археологів на чолі з завідувачем відділом археології Харківського історичного музею Вячеславом Георгійовичем Бородуліним. Але пам'ятник матеріальної культури окупували дачники, які вже встигли збудувати будинки, насадити всякої всячини, взяти для освоєння ділянок грошові позики. Отож, почалася облога — хто кого...

— Нам таки вдалося відвоювати чимало глиняних горщиків, зброї, прикрас, які знайшли в могильнику, — говорять археологи. — Але «трофеї» були б значнішими, якби не подібне головотяпство.

І не тільки тут. На території радгоспу «Харківська овочева фабрика» був курган висотою півтора метри — пам'ятка минувшини. Та став заважати зрошенню поля, інтенсивному вирощуванню овочів. Керівництво радгоспу підігнало бульдозер і за хвилину від нього і сліду не залишилося.

— Півтора метри висотою — дрібниця! — дивуються керівники колгоспу «Зоря» Балаклійського району. — У нас біля контори височів чотириметровий курган. Екскаватор розривав не один день. А яка земелька була! Тепер на ній будуть такі соняшники рости, як дніще у діжці.

Зате ніколи не виросте тут намет археологів. Є соняшники, а не стало безцінних пам'яток сивої давнини.

На спорудженні Репінської зрошувальної системи, що в селі Гракове Чугуївського району, такі завзяті хлопці працювали — в руках усе горіло. Комусь здалося, ніби заважають милуватися краєвидами два пагорби. Узяли — і зрівняли їх. Так вчинили і у радгоспі «Артемівський» того ж району. Бо охоронних щитів тут ніколи не було. Забули про них і в харківській організації Товариства охорони пам'яток історії і культури УРСР.

У тридцять років історики не полінувалися підрахувати: лише в Ізюмському районі курганів, насипаних ще в III—II тисячоліттях до нашої ери, нараховувалося більше 10 тисяч. Науково-технічний прогрес, поєднаний з людською байдужістю і черствістю, призвів до того, що в тому районі згаданих пагорбів-пам'яток нашої історії не більше кількох сот. Де решта? Зникла під гусеницями бульдозерів, колесами екскаваторів, скреперів... Перемелюють із землею глиняні горщики, коштовні прикраси, зброю... «Кому вони потрібні?» — горлопанить невіглас, якому глибоко наплювати на історію. Бо, приміром, за сплячаним деревом, зруйноване гніздо, отруєну річку, знає, дістане на горіхи. За знищені безцінні пам'ятки давнини, як бачите, ніхто й пальцем не покивав.

В. СУБОТА.

Харківська область.

ДУМКИ НЕНАРОКОМ

● У кожного є щось хороше. У крокодила, наприклад, шкіра.

А. АНИСЕНКО.

● Якщо про смаки з жінками не сперечаються, то про ціни — й погодити.

Євген СВИСТУНОВ.

м. Москва.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ГУМОР НАШИХ ДРУЗІВ

Мал. В. ГОНЧАРОВА

ВИКОПАЙ ЯМУ...

— Ніколає, чому залишив весь гній на подвір'ї?
— А куди його скласти?
— Викопай яму і склади туди.
— А що тоді робити з землею?
— Викопай іншу яму і насип туди...

ЯКБИ МАВ ГРОШІ

Хазяїн спитав наймита:
— Ти чесна людина?
— Дуже чесна, пане.
— Якщо так, то скажи, що б ти робив, якби знайшов мільйон лей!
— Нічого.
— Як це нічого?
— Тому, що я був би паном, як ви.

СЕЛЯНИН І АДВОКАТ

До адвоката звернувся селянин за порадою.
Той вислухав та й питає:
— Ти показував квитанцію своєму боржникові?
— Показував.
— І що він сказав?
— Сказав: «Іди к чорту!»
— А ти що зробив?
— Прийшов до вас.

БУЛИ ХОРОШІ

— Йоне!
— Слухаю, пане!
— Сходи до крамниці та купи сірників. Але дивись, бери тільки ті, що запалюються.
Йон пішов і невдовзі повернувся із сірниками.
Хазяїн хотів запалити цигарку.
— Що за сірники ти приніс, Йоне?
Жоден не запалюється?
— Не може такого бути, пане!
Я кожен сірник пробував, і всі запалювались.

ДЕ ВОНИ СПАЛИ!

— Діти, за легендою, кентаври були напівлюди, напівкони.
— А де ж вони спали, у спальні чи у стайні?

ЗАБАГАТО ФІЛОСОФІЇ

Малий Гіка почав читати книжки з філософії.
— А чому ти не читаєш книжки для дітей? — поцікавився батько.
— Бо в них забагато філософії, — відповів малий.

ВАЗА

— Мамо, я куплю тобі на день народження вазу.
— Не треба вази. В мене вже є одна у вітальні.
— Ту, що у вітальні, я вчора розбив.

ПОМПА

— Татку, а що таке помпа? — спитав якось Йонел.
Татко хлопчика був інженером. І щоб син краще зрозумів, що таке помпа, він накреслив її на папері і докладно все розтлумачив.
— Ну, зрозумів? — спитав батько, закінчивши свою розповідь.
— Та-а-ак!
— А чому ти, сину, питаєш про помпу?
— Бо вчитель казав, що Цезар ввійшов до Рима з величчезною помпою.

З румунської переклав
Степан КЕЛАР.

— Нашли, бабусю, порчу на Сидоренкових корів, яких вони на сімейний підряд узяли!..

«КИЦЯ»

— Ох ти ж кішечко моя!..
Лапко білосніжна!.. —
Шепотів їй, а вона
Муркотіла ніжно.

Веселкових повен мрій,
Хлопець оженився —
І в коханій киці тій
Гірко помилився...

День у день вже кілька літ
(Сором і казати)
Весь подрапаний, мов кіт,
Він виходить з хати!..

Володимир ДІДКІВСЬКИЙ.

Київська область.

ТЕЛЕГРАФНЕ
перця
АГЕНТСТВО

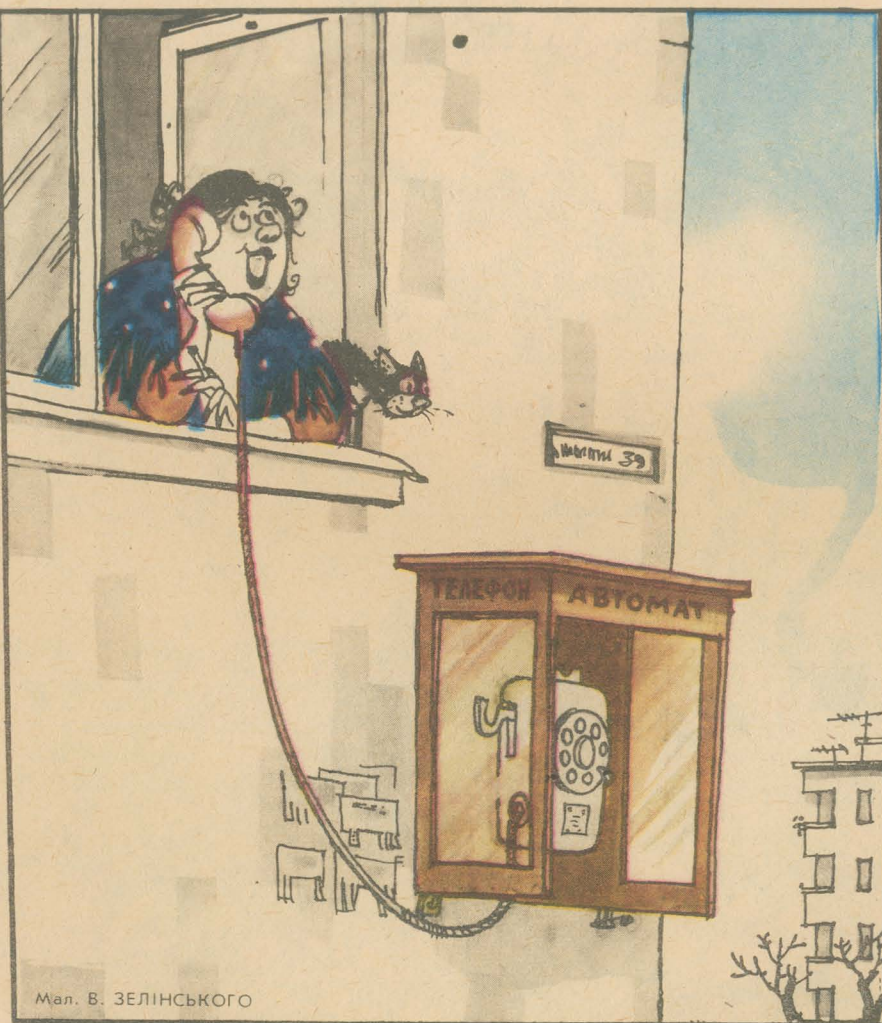
ХОЧЕТЕ ВІРТЕ,
ХОЧЕТЕ — НІ

Кор. ТАП передає із села Клевин Новгород-Сіверського району Чернігівської області: «Незважаючи на те, що свого часу голова районного комітету народного контролю В. Триполюк офіційно повідомив у відповідь на скаргу, буцімто завідувачу магазином т. Трофимець усунуто з посади, «усунута» успішно продовжує обважувати, обраховувати покупців, а на здачу — ще й грубіянити. Але при цьому почуває себе значно впевненіше, бо заступник голови райспоживспілки по кадрах О. В. Загорський переконаний, що на скарги покупців і рішення комітету можна не зважати».

СУТТЄВА РІЗНИЦЯ

ЖИТОМИРСЬКА область. (Кор. ТАП). Відбулася науково-практична конференція працівників Баранівського райвузла зв'язку на тему: «Яка різниця між новими воротами і питанням про встановлення телефону?» Виступаючи з доповіддю, головний інженер вузла О. П. Корнійчук, зокрема, сказав: «Нові ворота, якими б вони не були, не можна розглядати дуже довго: люди сміятимуться. А от питання про встановлення телефону, приміром, у садибі мешканця села Суємці С. А. Іщенко ми розглядаємо вже третій рік, і ніхто не сміється!»

Учасникам конференції було продемонстровано 100 карбованців, які С. А. Іщенко сплатив за встановлення телефону ще 20 жовтня 1986 року. Їх заведено в красиву рамочку, яку начальник райвузла М. С. Джура зробив власними руками.

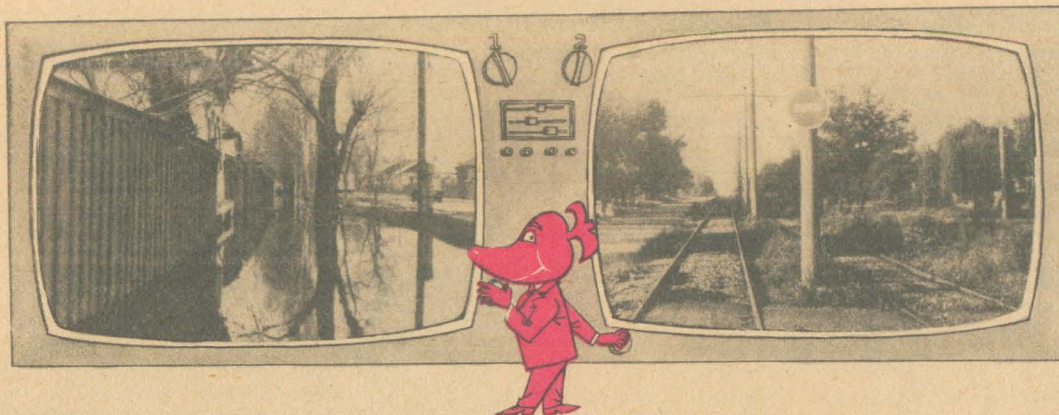
Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Лялечко, мені тут по знайомству телефон поставили, можемо тепер потеревенити!

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

Добрий день, шановні глядачі!
Сьогодні телецентр Перця
веде передачу двома каналами.

На ваших екранах — один з найкращих куточків міста Охтирки Сумської області — вулиця Пушкіна. Такої думки твердо дотримується начальник відділу комунального господарства О. В. Коваленко.

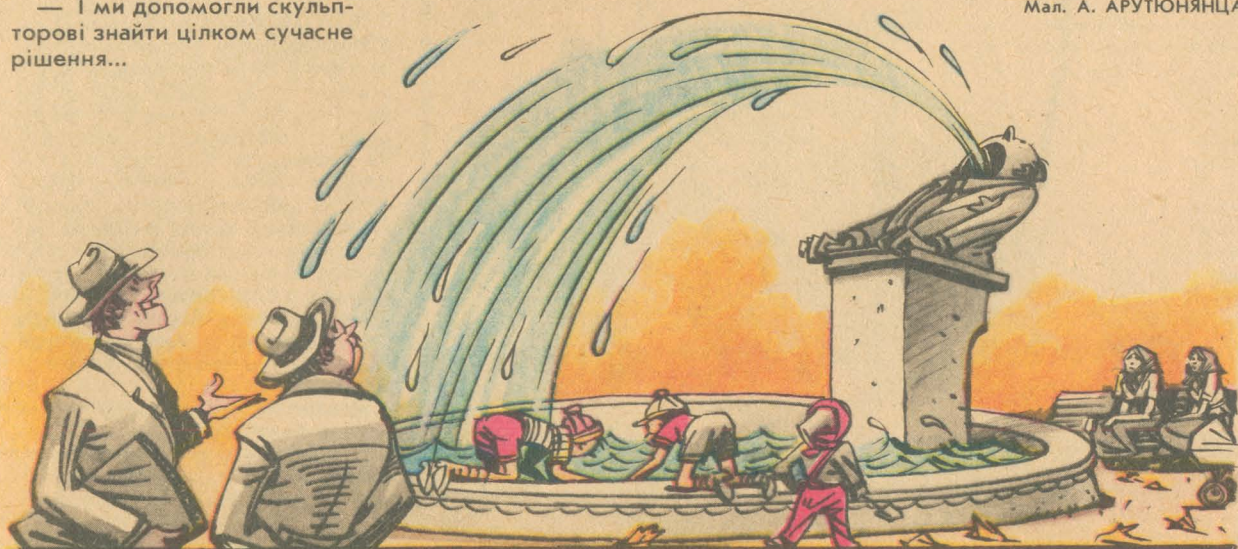
— У нашому місті, — повідомив він, — п'ять ділянок, які щороку заливає весною та в дощову погоду. Причому заливає не лише вулиці й присадибні ділянки, а й підвальні приміщення. На вулиці ж Пушкіна таке трапилося вперше.

Отже, як неважко здогадатися, вулиця Пушкіна таки найкраща серед... гірших.

Неавтомобілістам одразу пояснимо: знаки на стовпах означають, що «В'їзд заборонено». А тепер усім загалом (включаючи численну армію водіїв) попросимо працівників автоінспекції м. Горлівки, що на Донеччині, котрі встановили аж п'ять таких знаків від трамвайної зупинки «Вулиця Колгоспна» до «Проспекту В. І. Леніна», пояснити: для кого вона, та «цеглина» встановлена — для пішоходів, машин вантажних чи легкових, а може, для трамваю?

На цьому — до побачення!
До наступного телебачення!

— І ми допомогли скульпторові знайти цілком сучасне рішення...

АФОРИЗМИ

- Оптимісти — мріють, песимісти — тішать себе надією.
- Декому для щастя достатньо почути, що він щасливий.
- Скажи все, що ти про мене думаєш, і я скажу, хто ти.
- Особливо добре розуміють, що час — це гроші, ті, у кого немає ні першого, ні другого.

Олександр ПЕРЛЮК.

м. Кіровоград.

Фелікс КРИВІН

З НОВИХ ВІРШІВ

БУАЛО

Нахвалявся старий Буало:
«Осміяти завадите зло —
Зразу ямку в землі проверчу
І туди набурчу, набурчу!»
Скільки ми пробурчали думок,
Де про зло говорити б відкрито!
Скільки в нас на землі тих ямок,
Що наведено їх і нарито.
Всі ті ями — в душі і судьбі.
І хоч нібито совість не в плямах —
Кожен рив не комусь, а собі,
Але інші калічаються в ямах.
Щоб таке та на світі було?
Винні перші, чи другі, чи треті?
Що ж, пішло все це від Буало?..
Ні, не практик він був, — теоретик.

З ІСТОРІЇ ІСТИНИ

Шумер сказати істину посмів,
Хотів її укарбувати в камінь.
Знайшлося немало істин під руками,
А каменя знайти він не зумів.

Відкрив і єгиптянин джерело,
Що напувало мудрістю новою.
Йому б достатньо одного сувою
Папірусу, — шукав, та не було.

А древній грек? І вздовж, і впоперек
Списав країну колами, пругами.
Та навіть у славетному Пергамі
Не трапив на папірус древній грек.

І ми пройшли шляхами багатьма,
Щоб істині відкрити нашу еру.
Та що поробиш, як нема паперу?
Для всього — є, для істини — катма.

ПРАВДА

Вийшла правда у сяючий зал
Із непам'яті, сну і туману.
І для неї знайшли п'єдестал
Той, що досі належав обману.

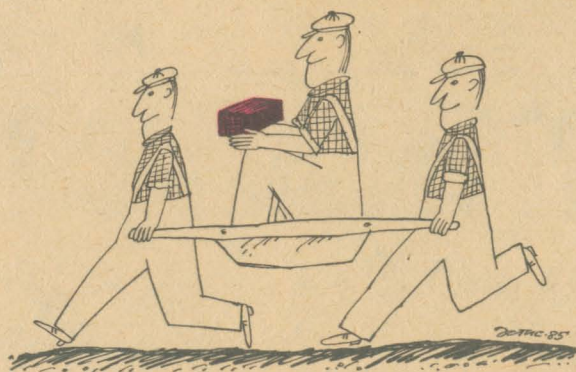
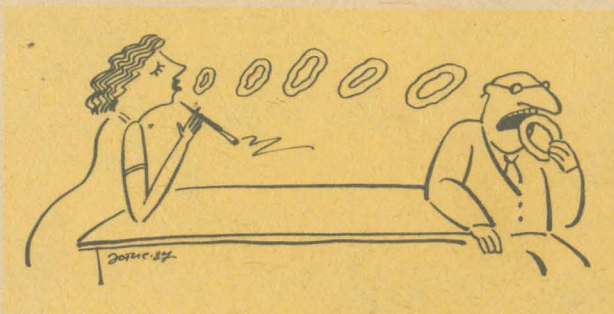
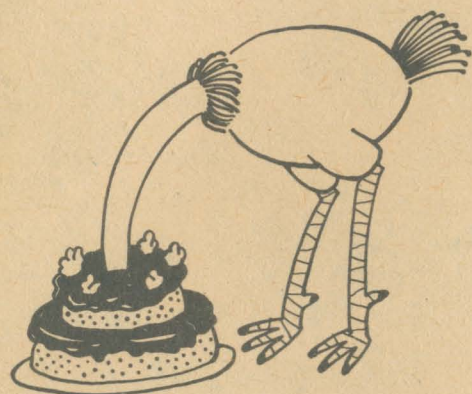
Натрудилась за довгі роки,
Надірвала і сили, і жили,
І схотілось нагору таки.
Все по правді. Вона заслужила.

Сядьмо, правдо, внизу попервах,
Між людьми відпочиньмо у залі.
Кажуть, правди немає в ногах,
Та ще менше її в п'єдесталі.

Переклав з російської
Петро СКУНЦЬ.

м. Ужгород.

Гість Перця —
московський художник-карикатурист
Олег ЕСТИС.

Страшное НЕ В ГУСАКА...

«За попередніми даними Харківської гідрометобсерва-
торії, на завтра по місту передбачається можливий
короткочасний дощ, гроза, без опадів. Вітер західний,
7—12 м/сек.»

(3 газети).
Надіслала Л. ВАЩЕНКО.

«До мене підійшов офіціальний чоловік моєї колишньої
дружини, з якою я зараз проживаю».

(3 пояснення).
Надіслав В. ГОНЧАР.

«Мисливцями, які не заплатили членських внесків,
жодної дикої качки в цьому році підбито не буде. Тих
полювальників, хто не приймав участі у заготівлі кормів для
своїх майбутніх жертв, теж чекають холості постріли...»
(3 протоколу).

«...мій чоловік теж веде аморальний спосіб життя».
(3і скарги).
Надіслав М. СКВОРЦОВ.

«Требується квартирант з вугільною книжкою від 30 до
45 років і з правами шофера».

(3 об'яви).

«Самогонка мітлою з полиць змела все, з чого можна її
гнати і доносити до широкого кола самогонників».

(3 виступу на зборах).
Надіслав А. ІЛЬЧУК.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:

В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО

(відповідальний секретар),

Ф. МАКІВЧУК,
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА

(заступник головного редактора).

Журнал «Перець» № 21 (1279)
(на українському мові)
Видавництво «Радянська Україна».

Здано до набору 03.10.88.
Підписано до друку 18.10.88.
БФ 02184.

70×108/16. Офсетний друк.
2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн.
фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.
Тираж 2 167 100 прим. Зам. 04929.

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНЬСКА УКРАЇНА»

© Журнал «Перець» 1988 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.
Тел. 446-84-21, 441-89-37, 441-89-38.

Адрес редакції:
252047, Київ-47,
ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

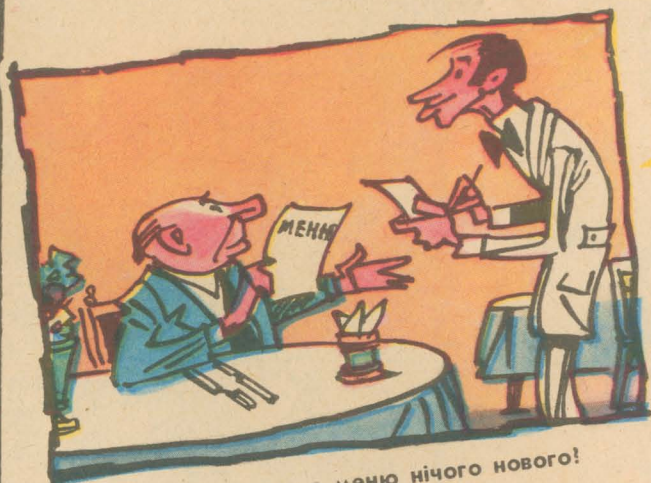
Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали,
треба обов'язково посилатись
на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку
видавництва «Радянська Україна»,
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Леніна комбінат печаті
видавництва «Радянська Україна»,
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

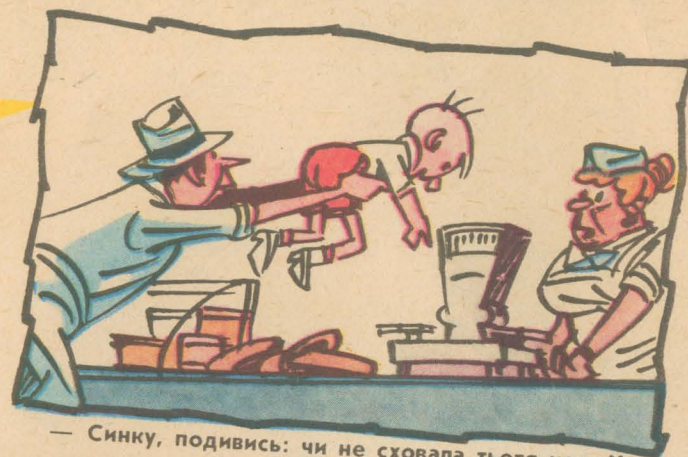
Текст набрано із застосуванням
вітчизняного фотонабірного
комплексу «Каскад»

Теми малюнків цього номера
придумали: В. Губін, О. Коновален-
ко, О. Гуцол, Л. Телятников, А. Васи-
ленко, В. Тильман, В. Чмирьов,
Р. Друкман, В. Куція, В. Спельни-
ков, Е. Милутка, О. Монастирський,
В. Соломашенко.

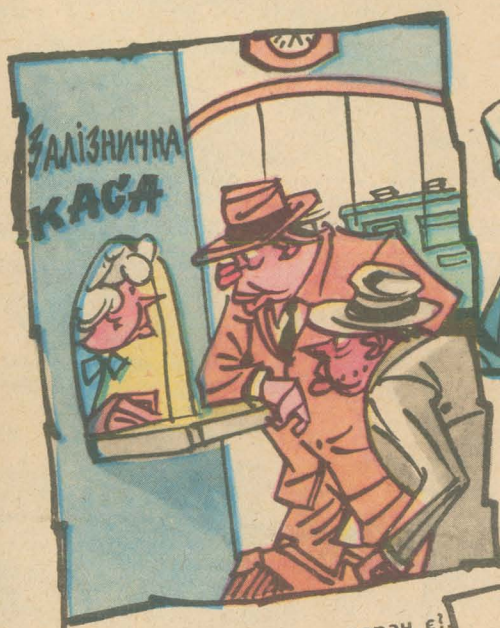
ЧОГО БАЖАЄТЕ?

— Знову у вас в меню нічого нового!
— А прізвище директора!!

— Синку, подивись: чи не сховала тьотя кетю!!

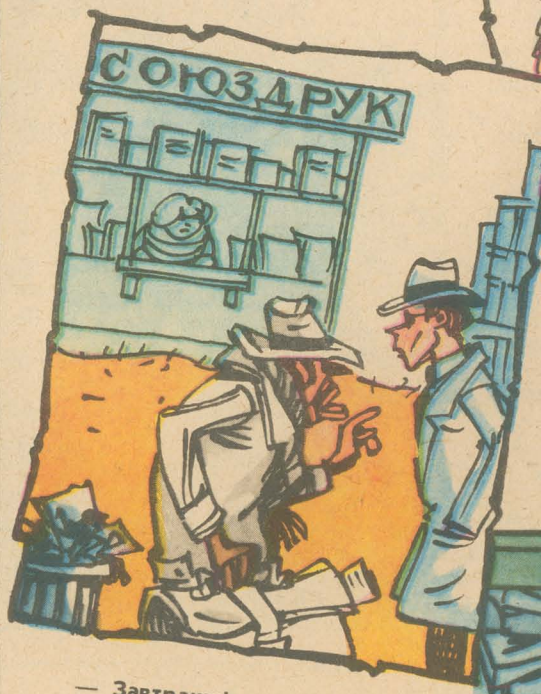
— А квитки у вагон-ресторан є?

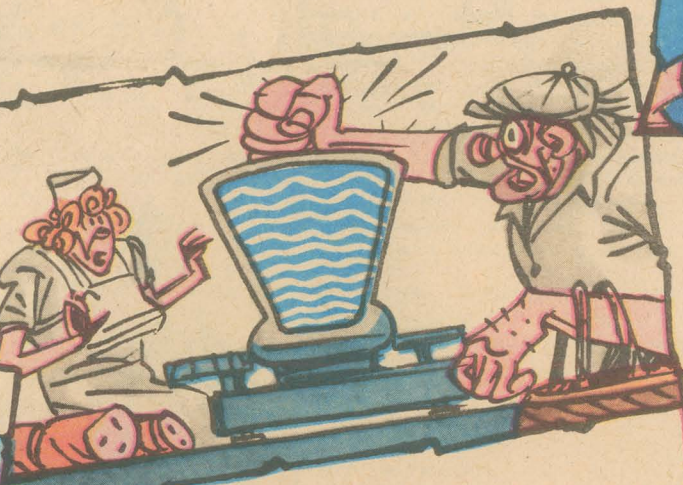
— Ти куди!
— В лікарню: знайшли надлишок цукру в крові.
— А у мене — нестачу цукру в магазині...

— Погляньте, дівчата: Вакула
взуття дістав!

— Завтрашні газети потрібні!

— Сьогодні нам завезуть...
— Тс-с, нас підслуховують!

— От раніше ковбаса бу-
ла — саме м'ясо!..